تحفة الاريب • في الرد على
اهل الصليب • ترجمه‌سی

اثر

(مولانا عبد الله الترجمان)

در سعادت

مطبعهٔ عثمانیه — درچنبرلی طاش

١٣٠٤

K 114307
297.01
(1951)

تحفة الاريب فى الرد على اهل الصليب
ترجمه سى

بو كتاب ذاتاً قاتولك راهبلرندن اولوب بالآخره بوندن
تقريباً درتيوز سكسان سنه اول بالخاصه تونسه كله‌رك
مسلمان اولمش واوراده لسان عربى تعلم ايتمش اولان
مولانا عبد الله الترجمانك اثرى ونصارانك
قواعد دين وآيينلرينك كافياً بيانى دخى
حاوى اولديغى جهتله سائر رديه‌لرك
همان اك مفيد ومختصرى اولمغله بوكره
نسخهٔ مطبوعه سى كمال دقتله
بالتصحيح مطبعهٔ عثمانيه‌ده
طبع وتمثيل
ايدلمشدر

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
KÜTÜPHANESİ
Seyfettin Özege bağışı

سنه ١٣٠٤

تحفة الاريب فی الرد
على اهل الصليب
ترجمه سی

بسم الله الرحمن الرحيم

مرجع كافهٔ امور اولان جناب حق جل وعلايه حمد
وثنا وكندوسندن صكره نبی اولمیان حضرت پيغمبره
صلات وسلام بی انتهادنصكره (ترجمان عبدالله) ديركه
وقتاكه حضرت خدای منان حبيبی اولان جناب
محمد صلی الله عليه وسلمی كنديسيله بعث وارسال
بيورمش اولديغی صراط مستقيمی بكا هدايت ايدرك
دين قويم الهيسنه دخولمه ايله بنی مستغرق من واحسان
بيوردی دين مبين اسلامك دلائل قاطعه سنه بركره
نظر ايلدم كوردمكه دلائل قويه سی ادنی مرتبه تميزی

اولنلره خفی كورينور شيلردكلدر مكركه بعض نعامی
كورمز بر بی شعور يعنی كوزينی پردهٔ كفر وعناد
بورنمكله مشاهدات درجه سنه كلمش اولان جلياتی
ادراكدن قالمش بركور اوله وعلماء اسلام رحمهم الله
حضراتنك مؤلفاتنی نظر مطالعه يه الديغمده انلری
دخی صورت كافيه ده بولدم انجق انلر اهل كتاب
اولان نصاری ويهود عليهنده ايتدكلری احتجاجك
باشلوجه سنده دلائل عقليه مسلكنه سلوك ايدوب
برقاچ مسائل غيريده نقل جهتندن بسبتون اعراض
ايتمشلردر انلری هم عقلی وهم نقلی دليللرله وبالخصوص
كندی كتابلرنده اولان قوللرله ردايدن يالكز مرحوم
حافظ محمد بن حزم جنابيدر
بناءً على ذلك بو حقير جامع نقل وقياس واتفاق كردهٔ
قول وحواس اولان طريق نقل وحقيقت انصاف
ايله اساس وضع ايدرك نصارانك اقوال باطله سنی
وتثليثه متعلق اولان اساسلری ايله بوطريق نامعقول
وفاسدی بيان ايلكه وانجيللری ايله بونلری تأليف
ايدنلری واجرا ايلدكلری آيينلرله انلری اختراع
ايليانلری وافساد عقوللرينی ومنقوللرنده ابطال كفرلرينی

وحضرت مسيح عليه السلامه افترا وآچيقدن آچيغه كذب على الله اجترالرينى و پاپاسلرينك سوزلرينى واعتقادلرينى وعيسى عليه السلامه انزال بيورلمش اولان انجيل حقنده ظهوره كلان احتيال وافسادلرينى وبعده حقيقت قربات وخاچلرينه اولان سجده وعبادتلرينى ذكر ايتمكه پك چوق حريص ايدم تاكه حق جل وعلا حضرتلرى بو رسالهٔ مختصره‌نك تأليفنى بكا الهام ايلدى

بن اشبو رساله‌ده اولا بلده ومنشأمى ذكر ايدوب بعده وطنمدن چيقديغمى ودين اسلامه دخول ايله حضرت محمد صلى الله عليه وسلم افنديمزه ايمان ايتديكمى و بوندن صكره دخى صاحب تونس ابو العباس احمدك مظهر اولديغم نعم واحسانى ايله اوغلى ابو الفارس عبد العزيزك ايام حكومتنده وقوعه كلان بعض ايشلريمى و بونك سير حميده وآثار جميله سندن برمقدارينى درج و بونلردن صكره دخى ذكرى كچديكى اوزره دين نصارايى رده وفضيلت ملت محمديه يى اثباته دائر اولان مباحثى بيان ايتدم بو مختصر غريب اشبو ترتيب اوزره وجوده كلدكده (تحفة الاريب فى الرد على

اهل الصليب) ناميله توسيم ومطالعه‌سى قولاى اولمق ونظر ايدنلر بيقمامق ايچون اوچ فصله تقسيم ايلدم

« برنجى فصل » ابتداى اسلامم ودين نصرانيدن خروجم ايله ملت حنيفهٔ اسلاميه‌يه دخولم وصاحب تونس ابو العباس احمدك ايام حكومتنده‌كى بعض ايشلرم بيانده‌در

« ايكنجى فصل » اشبو كتابى جمع وتصنيف ايتمش اولديغم سكز يوز يكرمى اوچ سنه‌سى صاحب تونس ابو الفارس عبد العزيزك زمان حكومتنده بولنديغم ايشلر ايله مشار اليهك بعض سير حميده وآثار بركزيده‌سى بيانده‌در

« اوچنجى فصل » دخى دين نصارايى رد و پيغمبريمز صلى الله عليه وسلم افنديمزك تورات وانجيلك وسائر كتب انبيانك (صلوات الله عليهم اجمعين) نصلرى ايله ثبوت نبوتى بيانده‌در

انشاء الله تعالى بو فصلك تماميله اشبو كتابى تصنيفدن غرض ومطلب دخى بحوله تعالى رسيدهٔ ختام اوله‌جقدر (ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم)

﴿ برنجی فصل ﴾

معلومکز اولسونکه جناب حق جل وعلا حضرتلری
مسلمانلره فتح وتسخیرینی تکرار نصیب ومیسر بیورسون
بن (میورقه) [١] شهرنده یم بو شهر دکز
کنارنده وایکی طاغ اراسنده بر کوچك وادی ایله
اورته‌سنده بولنمش تجارت محلی بر مملکتدر ایکی
لیمانی اولوب بولیمانلرده بهالو امتعه‌یی حاوی بیوك
کیلر یاتمقده‌در بو مملکت (میورقه) آطه‌سی دینمکله
متعارف اولوب اورمانلرینك چوغی زیتون وانجیر
اغاجلریدر بهرسنه مصره واسکندریه‌یه یکرمی بیك
فوچیدن زیاده زیتون یاغی کوندریلور وبوآطه‌ده
یوز یکرمیدن زیاده متین قلعه واردر پدرم (میورقه)
اهالیسندن اولوب کندیسنك بندن بشقه
چوجغی یوغیدی التی یاشنه کیردیکمده بنی بر پاپاس
خواجه‌یه تسلیم ایتدی بن بوخواجه‌دن انجیلی
اوقیوب ایکی سنه ظرفنده یاریسندن چوغنی ازبرلدم

---

[١] (میورقه) میمك فتحی ویای مثناتك ضمی وراء مهمله‌نك سکونی وقافك فتح اوزره وقق ایله اندلس آطه‌لرندن برجزیرۀ معموره اولوب انهار عظیمه ومدن وبلاد جسیمه ایله مشهوردر بروده (میورقه) جزیره‌سی واردر بینلری التی میل مسافه‌در

بوندن صکره ایکی سنه قدرده انجیلك لغتلری وعلم
منطق تعلمی ایله اوغراشدم صکره (قطلان)
اراضیسندن اولان واوراده خرستیانلر بیننده علم
مملکتی صایلان (لارده) شهرینه کیتدم بو مملکتی
بربیوك دره اورته‌سندن ایکی قسمه بولمشدر بوراك
طوپراغی آلتون ایله قاریشق ایسه‌ده اوراده هرکسك
مصدقی اولدیغی اوزره وارداتی مصارفنی قوریمدیغندن
حالی اوزره ترك اولنمشدر میوه‌سی پك چوقدر
چفتجیلرك برشفتالویی درت بلوك ایدوب کونشده
قوریتدقلرینی وقباغی وحاووجی قوریدوب قیشین
کیجه‌دن ایصلاده‌رق تازه کبی پیشوردکلرینی کوردم
خرستیانلردن اوقومق آرزوسنده بولنانلر بونده جمع
اولوب بیك بشیوز کشی‌یه قدر بالغ اولورلر
وبونلره یالکز درس اوقودقلری پاپاس قاریشوب
حکم ایدر مملکتك اکثر نباتی زعفراندر بن بومملکتده
التی سنه قدر طب ونجوم اوقویوب بعده درت سنه
قدر انجیل وانجیلك لغتلرینی اوقوتدم اندن صکره
(تونس) یه کیتدم بوراسیده پك بیوك برشهردر طاش
معدنی اولمدیغندن بنالری طوغله ایله یاپلمشدر اوراده

طوغله‌جیلردن هرکسك کندینه مخصوص برنشانی
اولوب طوغله‌لرك کوزلمکنه و پیشکینلکنه باقه‌جق
برده مأمور واردر برطوغله‌جینك یاپدیغی طوغله
اکر طاغیلور پارچه‌لنورسه پاره‌سی کیرو النديغی
کبی حریفه ضرب ایله مجازات دخی اولنور

بوشهر دخی اول طرف اهالیسنك جمله‌سی قنده علم
مملکتی اولوب هر ییل اطرافدن علم تحصیلی ایچون
ایکیبیکدن زیاده طالب جمع اولور وتحصیلده بولنانلر
بللو اولسون ایچون حکمدار و یاحکمدار زاده بیله
اولسه جمله‌سی روحانیلر لباسی کیوب اول کسوه‌دن
بشقه شی کیمزلر بونلرکده جمله‌سنه درس اوقودقلری
پاپاس قاریشوب حکم ایدر بن بومملکته دخولمده
(نیقولا ومرتیل) اسمیله بنام خرستیانلر بیننده قدری
بیوك اختیار بر پاپاسك کلیساسنه کیدوب اوراده
ساکن اولدم بوآدم خرستیانلر اره‌سنده علم وزهد
جهتیله منزلهٔ رفیعه‌یی حائز اولوب زمانك فریدی
ایدی وحکمدارلر طرفندن کندیسنه مراجعت وآغر
هدیه‌لر کوندریله‌رك قبولیله تشرف اولنـدیغی کبی
وجودیله تبرکه بتون خرستیانلر طرفندن رغبت قیلنور

ایدی بن اشبو پاپاسدن اصول واحکام دین نصارایی
اوقویوب ودائما خدمتنده بولنوب کندیسنه تقربه
اعتنا واهتمام ایلدم بنابرین مومی الیه بنی هرکسه
تقدیم ایله اخص خواصندن قیلدی حتی اول درجه
تقرب ایلدمکه خانه‌سنك وکیلارینك اناختارلرینی
بکا تسلیم ایلدی یالکز خانه‌سی داخلنده اولوب آره
صره یالکزجه کیردیکی براوطه‌نك اناختارینی
ویرمدیکه بواوطه‌ده الله اعلم اوته‌دن برودن کندوسنه
اهدا اولنان اموال واشیا وار ایدی ایشته بووجهله
اون سنه تحصیله غیرت واداى خدمته صرف
مقدرت برله مومی الیهه ملازمت ایلدم برکون خواجه
خسته‌لنوب درس اوقوتمغه چیقامدی درسه کلنلر
درسخانه‌ده اوتورررکن برطاقم مسائل مذاکره‌سنه
باشلنوب نهایتلقردی واجب تعالی وتقدس حضرتلرینك
جناب عیسی علیه السلامه انزال بیورمش اولدیغی شو
« سندنصکره برنبی کاور اسم شریفی پاراقلیطدر »
مآلنده اولان قول شریفنه طیاندی بو بابده بین الحضار
پك چوق مقال وجدال جریان ایدوب بعده هیچ
برفائده کورلمیه‌رك یعنی مسئله حل ایدلمیه‌رك

طاغیلوب کتدیلر بنده قالقوب خواجه‌نك خانه‌سنه
کلدم بکا بوکون بینکزده نه کونه بحث جریان ایلدی
دیو صوردی بنده (پاراقلیط) اسمنده اختلاف اولندی
فلان شویله دیدی و فلانده شویله جواب ویردی دیو
نقل ماجری ایلدم « سن نصل جواب ویردك »
دیدی بنده « فلان شارحك انجیلی شرحنده ویردیکی
جوابی ویردم » دیدم مومی الیه « سن قصور ایتمامش
و یاقلاشمشسین فلان خطا ایتمش فلانده اولدقجه
یاقلاشمش لکن حق اولان بونلرك بری دکلدر بو اسم
شریفی بیلز الاعلماء راسخون بیلور سزك ایسه علمدن
نصیبکز از مقدار برشیدر » دیدی بونك اوزرینه
بن قالقوب مومی الیهك ایاقلرینه صاریله‌رق « افندم
بیلورسکزکه بن وطنم اولان اوزاق بربلده‌دن بورایه
کلوب اون سنه‌در خدمتکزه مداومت ورضاکزی
تحصیله غیرت ایدوب سزدن تعدادی قابل اولمز
معلومات تحصیل ایلدم شمدی خاکپایکزدن بو اسم
شریفی دخی بنده‌کزه اخبار و بیان ایله اکمال احسان
بیورمکزی نیاز و استرحام ایدرم » دیدم بو رجامی
ایشیدنجه مومی الیه اغلامغه باشلایوب « اوغلم والله

العظیم بکا اولان حسن خدمتك و صداقت و محبتك
جهتیله سنی پك زیاده سورم بو اسم شریفی بیلمکده
ایسه پك چوق فائده واردر لکن قورقارمکه صاقلامزده
سویلرسین صکره خرستیانلر سنی اول ساعت قتل
وتلف ایدرلر » دیدی بنده « الله وانجیل ومسیح حقی
ایچون بکا سویلیه جککز اسرارك هیچ برینی فاش
ائلم » دیو تأمینات کوستردم بونك اوزرینه « اوغلم
سن بنم یانمه کلدیکك وقت مملکتکك مسلمان مملکتلرینه
یقین اولوب اولدیغنی و مسلمانلر ایله غوغا ایدوب
ایتمدیککزی سندن سؤال ایتمشیدم ایشته او سؤالی
اسلام ایله بینکزده نه درجه منافرت اولدیغنی اکلامق
ایچون صوردم ایدی بیلمکه (پاراقلیط) اسمی مسلمانلرك
پیغمبری محمد صلی الله علیه وسلمك اسم شریفی اولوب
کندوسنه (دانیال) علیه السلامك لسانی اوزره
مذکور اولان دردنجی کتاب (که قرآن) نازل
اولمش و بو کتابك اول پیغمبره نازل اوله‌جغنی و دینك
دین حق وملتنك انجیلده مذکور اولان ملت بیضاء
اولدیغنی جناب دانیال اخبار بیورمشدر » دیدی
بو سوزی ایشیدنجه « دین نصاری حقنده نه‌دیرسکز »

دیدم « اوغلم اکر نصاری عیسی علیه السلامك دینی اوزره اولسه‌لر دین الهی اوزره قائم اولمش اولورلردی زیرا عیسی وبالجمله انبیانك دینلری دین اللهدر » دیدی اویله ایسه بو ایشدن نصل خلاص بولنور » دیدم « مسلمان اولمغله » دیوب « مسلمان اولان نجات بولورمی » سؤالمه دخی « اوت دنیا وآخرتده واصل نجات اولور » دیدی بولقردیسنك اوزرینه مومی الیه « افندم عقللو اولان کیمسه افضل وخیرلو اولان شی نه ایسه نفسی ایچون انی اختیار ایدر سز دین اسلامك بو وجهله فضلنی بیلورسکزده نه ایچون مسلمان اولمدیکز نه مانع واردی » دیدم « اوغلم الله عظیم الشان حضرتلری بنی مسلمانلغك فضلی وبنی مسلمینك شرفی حقیقتنه کچوك یاشمده دکل اختیارلدقدن صکره مطلع بیوردی بو بابده بزم ایچون بیان ایده‌جك برعذر یوقدر بلکه حجت الهیه اوزریمزده قائمدر اکر سن یاشده ایکن واجب تعالی حضرتلری بکا هدایت بیورمش اولیدی هرشیئی ترك ایدر حق دینه کیردم دنیایه محبت هر کناهك باشی وتملیدر بنم خرستیانلر یانده مالك اولدیغم عزت ومنزلتی

وکثرت نفوس واموالی کوریورسین اکر بندن مسلمانلغه برکونه میل ورغبت ظاهر اوله‌جق اولسه خرستیانلر بنی بشاتمیوب اولدیررلر بالفرض اللرندن قورتیله‌رق دین اسلام مملکتلرینه التجا ایله مسلمانلره « بن دین اسلامی قبول ایتدم وسزه کلدم » دیه‌جك اولسه‌دم « دین حقه کیروب منتفع اولمشسین عذاب اللهدن نفسکی قورتارمش اولدیغك بردینه کیرمکله بزه امتنانمی ایده‌یورسین » دیه‌جکلرندن بن انلرك لساننی بیلم انلر بنم حقمی بیلز طقسان یاشنده فقیر براختیار اولدیغم حالده آره‌لرنده قالوب آجلقدن تلف اولوردم بن الحمد لله حضرت عیسانك بعث بیورلمش اولدیغی دین اوزره اولوب اختیار ایلدیکی شیلرك جمله‌سنه ایمانم واردر » دیدی بو افاده‌سنك اوزرینه « افندم بن دیار اسلامه کیده‌جك ودین اسلامه کیره‌جك اولسه‌م بکا دلالت ومعاونت ایدر میسکز » دیدم جوابنده « اکر عقلك وار ایسه ونجات بولمغی ایستیور ایسه‌ك هیچ طورمه دنیا وآخرت سنك ایچون حصوله کلور لکن اوغلم بیلمزده جریان ایدن بو سوزلره الحالة هذه کیمسه واقف اولمدی بونی پك زیاده کتم

ایده‌سین اکر بونلردن برشی اظهار ایده‌جك اولور ایسه‌ك
خرستیانلر اول ساعت تلف ایدرلر وبن سنی قورتارمغه
مقتدر اوله‌مم وسنك بندن ایشتدیککی سویلمك فائده
ویرمز زیرا بن انکار ایدرم بنم سوزم سنك علیهکده
دیکلنور سنك بنم علیهمده سویلیه‌جك سوز ایسه
تصدیق اولنمز ایشته بوبابده برشی سویلیه‌جك اولور
ایسه‌ك بن سنك قانکدن بری‌یم » دیدی بنده « بویله
حالدن اللهه صغنورم » دیوب ایستدیکی کبی کندیسنی
تأمین ویول تدارکنی کوروب کلوب انکله وداع ایلدم
مومی الیه بکا خیر ایله دعا ویول خرجلغی اولمق اوزره
اللی التون اهدا ایلدی بنده اورادن بحراً بلده‌م اولان
(میورقه) یه واوراده التی آی اقامت ایلدکدن صکره
صقلیه (سچلیا) یه مسافرت وبلاد مسلمینه کیده‌جك
برکمی‌یه منتظراً بش آیده اوراده اقامت ایتدم صکره
تونسه کیده‌جك برکمی کلمکله اکا بینوب اقشام
اوزری حرکت وبعنایة‌الله تعالی ایرتسی اویله وقتی
تونس لیمانه مواصلت ایلدك بورایه تیور آتدیغمزده
اوراده بولنوبده بنم کلدیکمی ایشیدن خرستیانلر
کندیلرینك اوراده‌کی بعض تاجرلریله کلوب بنی

اله‌رق خانه‌لرینه کتوردیلر درت آی قدر کمال راحتله
انلرده مسافر اولدم بعده مرقوملردن دائرۀ حکومتده
خرستیان لسانه آشنا برکیمسه بولنوب بولنمدیغنی
سؤال ایلدم اواثناده (ابوالعباس احمد) رحمه‌الله
تونس بکی ایدی

مشار الیهك دائره‌سنده کندیسنك خواص خدمه‌سندن
اولان طبیبی یوسف الطبیبك لسانه آشنا اولدیغنی
اخبار ایلدیلر بوکا آشوری سوینوب مومی الیهك
خانه‌سنی صوردم بنی کوتوروبردیلر کیفیتی افاده
ایدوب مسلمان اولمق ایچون کلدیکمی بیان ایلدم

مومی الیه بوامر خیرك کندی واسطه‌سیله وجوده
کله‌جکنه پك چوق ممنون اولدی وآنده بینوب بنی
دائرۀ حکومته ایصال وابوالعباس احمدك حضورینه
کیروب کیفیتی عرض ایله داخل حضور اولمه‌می
استیذان ایلدی مساعده قلندیغندن بنده حضوره
کیردم مشار الیه ابوالعباس اولا قاچ یاشمده اولدیغمی
صوردی سویلدم صکره « خوش کلدیکز پك کوزل
مسلمان اولك الله مبارك ایلیه » دیدی بونك اوزرینه
بن ترجمانلق ایدن طبیب مومی الیهه « افندیمزه افاده

ایلیککه برکیمسه اکر بردینی ترك ایده‌جك اولورسه
اول آدم حقنده کفتکو چوق اولور رجا ایدرمکه
بوراده بولنان خرستیان تجار وسائره جلب اولنوب
حالم انلردن سؤال اولنسون وحقمده نه کونه شهادت
ایده‌جکلری استماع بیورلسون بعده مسلمان اوله‌یم »
دیدم بورجامك اوزرینه مشار الیه ترجمان مومی
الیه واسطه‌سیله « سن (عبدالله بن‌سلامك) [٢] ایمان
ایله مشرف اولدیغی صره‌ده حضرت نبی محترم
صلی‌الله علیه وسلم افندیمزدن طلب ایلدکاری بولده
برطلبده بولندك » دیوب تونسده بولنان صنوف

---

[٢] عبدالله بن‌سلام سیر کتابلرنده نقل اولندیغی اوزره علماء یهوددن (حصین) اسمنده برکیمسه اولوب (عبدالله) اسمیله‌ای بعد اسلامه افندیمز بنام ایتمشدر وصورت اسلامی دخی شویله اولمشدرکه پیغمبریمز مدینهٔ منوره‌یه مهاجرتله خانهٔ ابی‌ایوبه شرفبخش قدوم اولدقلری کون ابن سلام حضور عالیلرینه کلوب وجه سعادتلرینه دقتله باقدرق (هذا الوجه لیس بوجه کذاب) یعنی بو یوز یلانجی یوزی دکلدر دیوب همان ایمانه کلمشدر بعده « یارسول‌الله طائفهٔ یهود بغایت مفتریلردر بنم مسلمان اولدیغمی ایشیدرلر ایسه حقمده نیجه افترالر ایدرلر بناءً علیه بنی برمحلده کیزلیوب غیابمدن انلرك بوکلرینه وعالملرینه بنم حال وشانمی سؤال ایله » دیو نیازمند اولمغله پیغمبر افندیمز دخی انك نیازی اوزرینه احبار یهودی

نصاری ایله انلرك بعض تجارینه خبر ارسال ایلدیلر
بنیده مجلسه یقین براوطه‌یه قویدیلر مرقوملر کلدکلرنده
مشار الیه « بوکمی ایله کلان شویکی پاپاس حقنده
نه دیرسکز » دیو صوردی انلرده جوابنده « افندیمز
دینمزك پك بیوك برعالمیدر بیوکلریمز علمده اندن اعلا
درجه‌ده برکیمسه کورمدکلرینی تسلیم وتصدیق
ایتمشلردر » دیدیلر.
بونك اوزرینه مشار الیه « اکر اوآدم مسلمان اولورسه
نه دیرسکز » دیدی جمله‌سی بردن « معاذالله اوآدم
بوایشی هیچ بروقت یاپمز » دیدیلر مشارالیه مرقوملردن

کتوردوب ابن سلامی انلردن استعلام بیوردقده « جمله‌مزك اعلم وافضلیدر پدری دخی پدرلریمزك اعلم وافضلی ایدی » دیدیلر پیغمبریمز « یاشمدی مسلمان اولورسه نه دیرسکز » بیوروب انلر « حاشا که اومسلمان اوله » دیدکلریله ابن سلام امر علیه الصلاة والسلام ایله میدانه چیقوب علانیهٔ کلمهٔ شهادتی کتورمش وبعده « ای کروه یهود نیچون ایمانه کلزسکز معلومکزدرکه بو ذات جلیل القدر بعثتی منتظر اولان پیغمبردر » دیمشدر طائفهٔ یهود بو سوزی ایشیدنجه « سن یلان سویلرسین ایچمزده سن اجهل اوغلی اجهل وشریر اوغلی شریرسین دیدیلر » ابن سلام دخی « ایشته یارسول‌الله بن سزه بونلر مفتریلردر دیدیکم بوایدی » دیوب کروه مکروه مزبوری حضور حضرت رسالتپناهیدن چیقاردیلر • د •

بوسوزی ایشیدنجه بنی چاغردی کیدوب مرقوملرك
اوکنده شهادت کتوردم جمله‌سی اوکنه باقوب
« بو آدمه بوایشی یاپدیران انجق اولمك آرزوسیدر
چونکه بزده پاپاس اولنه‌من » دیدیلر و مغموم و مأیوس
چیقوب کیتدیلر بونی متعاقب مشار الیه حضرتلری
بکا یومیه برچاریك دینار تعیین ایلیوب مسافرخانه‌ده
بنی اسکان ایتدیلر وحاجی محمد الصفارك کریمه‌سنی
بکا تزویج ایلدیلر کوکی کیره‌جکم صره‌ده دخی یوز
آلتون و برقات اثواب احسان واعطا بیوردیلر مبلغ
مذکور ایله کوکی کیروب زوجه‌مدن دنیایه براوغلم
کلدی علی وجه التبرك پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه
وسلم افندیمزك اسمیله نامزد قیلدم

﴿ ایکنجی فصل ﴾

(مشار الیه ابو العباس احمد ایله مخدومی ابو الفارس عبد العزیزك)
(ایام حکومتلرنده‌کی احوالم بیانده‌در)

مسلمان اولدیغمدن بش آی صکره مشار الیه ابو العباس
بکا لیمان رئیسلکی مقامنده « قیادة البحر » منصبنی اعطا

ایلدی بوندن مقصودلری اوخدمتده اولدقجه خرستیانلر
ایله مسلمانلر بیننده جریان ایده‌جك وقوعاته دائر المدن
پك چوق ترجمه‌لر چیقه‌جغندن عرب لسانینی سریعاً
اوکرنمم ایدی فی الواقع برسنه چیقدقده عربی‌یی اوکرندم
ومهدیه شهرینه کیدرك اوراده‌کی جنویز وفرانسز
دوننمه‌سی طرفندن کلان مکتوبلری ترجمه ایلدم بعده
مشار الیه ایله (قابس) قلعه‌سنه کیتدك اوراده دخی خزائن
مدیری اولدم برازصکره (قفصه) قلعه‌سنه واردق ایشته
بوراده ابو العباس خسته‌لنوب یدییوز طقسان التی سنه‌سی
شعبانك اوچنجی کونی ارتحال دار بقا ایلدی
برینه مخدوملری ابو الفارس عبد العزیز چیقوب پدرلری
مرحومك حقمده وقوعه کلان کافهٔ توجهاتنی مرتبات
وتخصیصاتم ایله برابر اوزرمده ابقا ومسافرخانه
اداره‌سنی دخی علاوهٔ مأموریت اوله‌رق بکا تفویض
واعطا ایلدی
اشبو ملك زماننده ودیوانده (قیادة البحر) وترجمان
بولندیغم هنکامده وقوعه کلان حالاتدن اولمق اوزره
برکون مسلمان امتعه واشیاسنی حامل برکمی کاوب لیمانه
تیمور آتدی آنی متعاقب (صقلیه) دن ایکی کمی کاوب سفینهٔ

مذكوره‌يى ضبط و ايچنده‌كى مسلمانلر جانلرينى قورتاردقدن
صكره كيده‌كى اشيا و امتعه‌يى اخذ و قبض ايتديلر
ابو الفارس بو واقعه‌يى كوش ايدنجه ديوانك ناظر
و اعضاسنه حلق الواده چيقوب بدل اعطاسيله امتعهٔ
مسلميننك قورتارلمسى امرنده خرستيانلر ايله پازارلق
ايتملرينى امر ايلدى انلرده امرلرى اوزره حلق الواده
كيدوب معيتلرنده‌كى ترجمانه امان طلبيله ترجمانى سفينه‌يه
كوندرديلر ترجمان كمى‌يه كيدوب مرقوملر ايله برشيئه
قرار ويرمك ايستمش ايسه‌ده اغزلرى بوكسك اولديغندن
هيچ بر فائده كورلمدى مكر بو كمى ايله (صقليه) ده
خرستيانلر بيننده خاطرى مرعى بر پاپاس كلمش ايمش كه
بو پاپاس ايله درسده شريكتم اولديغندن برى بربمزى
قرنداش كبى سور ايدك ايشته مرقوم بنم مسلمان اولديغمى
ايشيدوب بو حال كنديسنه كوچ كلمكله بنى بنه خرستيان
دينه دوندرمك ايچون بو كمى ايله قالقوب كلمش كيدن
ترجمان ايله كيده برلشنجه ترجمانه «آدك ندر» ديو
سؤال ايدر اوده «عليدر» ديدكده «ياعلى بو مكتوبى
الوب ديوانده (قيادة البحر) اولان عبداللهه ويرابيلسه‌ك سكا
بر آلتون اكر جوابنى كتورير ايسه‌ك بر آلتون دها

ويررم» ديرترجمانده مكتوبى الوب حلق الواده‌يه عودتله
كيفيتى افاده ايتدكدن صكره پاپاس ايله اولان ماجرايى
دخى نقل ايدر ناظر ديوان دخى مكتوبى آلوب جنويزلو
بر تاجره ترجمه ايتديروب اصلى ايله برابر ابو الفارسه
كوندرير ابو الفارس مكتوبى اوقونجه بر آدم كوندروب
بنى چاغرتدى كيدوب حضورينه كيرديكمده «يا عبدالله
بو مكتوب جانب دريادن كلدى اوقو بقالم نه يازمشلر
اكلايه‌لم» ديدى بنده اوقويوب كولمكه باشلادم «نه
كوليورسين» ديدى «افندم مولى سزى قرين فوز
و ظفر بيورسون بو مكتوب بكا اسكيدن دوستم اولان
بر پاپاسدن كلمش شمدى ترجمه ايدرم» ديوب بر طرفه
اوتوردم و عربجه ترجمه ايدوب كنديلرينه اعطا ايلدم
آلوب اوقودقده قرنداشى اسماعيله «والله العظيم
هيچ برشى ترك ايتمامش» ديدى بنده «افندم نه‌دن
بيلديكز» ديدم «بشقه بر نسخه‌سندن كه انى جنويزلولر
ترجمه ايتمشدر» ديوب بعده «يا عبدالله بو پاپاسه
نه جواب ويره‌جكسين» ديديلر بنده «افندم بنم
ويره‌جكم جواب معلومكز اولديغى اوزره دينى حقده
رغبتمدن ناشى كندى اختيارمله مسلمان اولديغمى

يلديرمكدر بكا اشارت واشعار ايلديكى بوشيلرك هيچ برينه جواب ويرميه جكمدر » ديدم بونك اوزرينه مشار اليه « ياعبدالله سنك صحت اسلامك معلومز اولدى سنده شك وشبهه مز يوقدر فقط (الحرب خدعة) قضيه سنه بناءً يازديغك جوابده امتعهٔ مسلمينك اعاده سى بابنده پاپامك كمى صاحبنه سويليوب معاونت ايتمسنى وتجار مسلمين ايله برقيته قرار ويرلديكى صورتده اشيانك طارتلمى بهانه سيله سنكده قنطارجيله برابر چيقوب كيجه كمى يه فرار ايده جكنى اشعار ايله » ديدى بنده امرلرى اوزره اويولده برجواب يازوب كوندردم مرقوم پاپاس مكتوبمى اوقوينجه سوينوب امتعه نك تبديلى ضمننده طلب ايلدكارى اقچه يى اهونلتديلر صكره طارته جق اولان آدم برقاچ دفعه كمى يه كيدوب كلديسه ده بن كيتمدم نهايت پاپاس كلمدن قطع اميد ايدرك كمى يى قالدروب جهنم اولوب كيتدى مرقومك بوللامش اولديغى مكتوب شومآلده ايدى

« قرنداشك فرانسس پاپاسدن بعد السلام انها اولنور كه بن بوبلده يه سنى بولوب برابرجه كوتورمك ايچون كلدم

بن بوكوندكى كون (صقبليه) صاحبى اولان ذاتك بانده مرتبهٔ رفيعه يى حائز عزل ايتمك نصب ايتمك ويرمك ويرمامك خصوصلرى بلكه مملكتك كافهٔ امورى هپ بنم المده در ايمدى سوزيمه قولاق ويرده على بركة الله بوطرفه كل مال ومنصبم المدن چيقار ديو صاقين قورقه بن عمومى استيعاب ايده جك مال وجاهه مالكم سكا ايستديككى اعطا وتوجيه ايدرم والسلام »

﴿ صاحب تونس ابو الفارس عبد العزيزك ﴾

﴿ بعض مناقبى [٣] ﴾

مشار اليه عموم حقنده اجراى عدالت وكتاب وسنت اوزره حكومت ايلمشدر مناقب جليله لرندن اولمق اوزره علما وصلحايه التفات واكرام وبونلردن تونسه كلان مسافرين حقنده تعظيم وحرمت ايلديكى مثللو اهل بيت رسول الله آشورى رعايتله هركسى على مراتبهم مظهر احسان وانعام ايلديكندن شرق وغربدن پك چوق آدملر كلور وكرك اوراده اقامت

[٣] بورادن اشاغيسى فصل ثالثه قدر حرفياً ترجمه اولنيوب مآل آلنمشدر

ایدنلرك كرك مملكتلرینه عودت ایلیانلرك جملەسنه رعایتده قصور ایدلمامكه اعتنا قلنور ایدی

هرسنه مولد حضرت نبوی كیجەسی ولادت سنیهٔ نبویه یه حرمةً عقد جمعیت سرور ایدرك صرف ایتمری ایچون بونلره كل صوبی وسارەدن بشقه اولەرق اعشار دیوان حاصلاتندن التمش دینار دخی ویرلمكده ایدی [٤]

مشار الیهك هركیم اولورسه اولسون مظلوم اولانه مرحمت وانصافی اول مرتبه مشتهر ایدیكه بالجمله مأمورین وخواص بندكان دخی اكا تبعیةً ظلم واذادن مجانبت

[٤] منقولدركه ابتدا رسم قرائت مولدشریف صاحب اربل ملك افضل مظفرالدین حضرتلرینك اثر منیفلریدر ملك مشار الیه اسبغ الله غفرانه علیه التیوز درت سنەسی ماه ربیع الاولینك اون ایكیسنده بوآیینی وضع واختراع ایدوب هرسال روز مرقوم حلولنده اجراسنه ابتدار وایام عیدوسور كبی اطعمه واشربه احضار ایدوب بالجمله اهالیٔ شهر وقرایی ضیافت واقرا وصلات وصدقات ایله مسرتبخش قلوب فقرا اولور ایدی بوبابده علمای زمانی رسائل عدیده تألیف وشعرای دورانی قصائد نضیده ایله اصداف مسامع عالمیانی تشنیف ایلدیلر بحمد الله تعالی الی هذا الآن بلاد اسلامیه ده خصوصا حرمین محترمین ومصر وقسطنطنیه ده مرعی ومستمر الجریان اولوب اول هنكام خجسته انجامده بالجمله اهل اسلام ابدای سرور

وكندیلرندن برشكایت ایدن ظهور ایتمامسنه آشوری دقت ایدرلردی

واكثر اوقات احوال محبوسینی تجسس وتحقیق ایدوب تخلیهٔ سبیلی لازم كانلری صالیویرر ومستحق جزا اولنلره دخی مجازات ایلر ایدی

كثرت صدقات وانعاماتی دخی امر منتشر یعنی هركس یانده متواتر اولوب مستحقینك اسامیسنی بردفتره قید ایله فقیه ابوعبدالله محمد بن سلام الطبری یی خدمت توزیعه مأمور ایتمش وانك واسطەسیله اصحاب احتیاجه اعانه اولنمق عادت اولنمش ایدی

تام واداى حق ادب واحترام ایله دمساز قرائت مولد خیر الانام اولورلر ایله اول شهر شرف اشتهار بین الاخیار لقبكیر ربیع الابرار اولمشدر ابن حجر هیثمی فتاوای حدیثیه ده كه فی الحقیقه كان جواهر آثار سنیه در بوكونا كهرپاش بیان اولمشدر كه اشبو مولد شریف قرائتی ضمننده اهالیٔ مصرك بذل وایثار ایلدكلری خرج كثیر داخل عداد تبذیر اولمیوب بلكه شان محمدی یه نسبت یسیر ودكن ایمان اولان مهر ومحبت احمدی یه مقایسته بغایت حقیردر قالدیكه مدخل مؤلف ابن الحاجك بوماده ده صورت انكار واظهاری ابنای عصرینك بعض آلات محرمه واسباب محظوره اضافەلرینه مبنی اولمغله نفس مادەیه رضا واقرارلرینه منافی اولمدیغی مرآت اذهان ذوی الابصاره پدیداردر اه من ترجمة السیر الحلبیة لاحمد عاصم ••ذ

هرسنه مكهٔ مكرمه ومدينهٔ منوره اهالی ومجاورينه
وقطاع طريقدن حاجی محافظه ايچون مشايخ عربه
صره واعانه دخی كوندرر ايدی

اندلس اهاليسنه دخی هر سنه اقچه وآت وسلاح
وباروت وبغدای ارسال ايدوب وقاتدن صكره
حاصلات واقعه‌سيله ايادی نصارادن اسرای مسلمين
استخلاصی ايچون برطاقده اراضی وقف وامين الامنا
ابو عبدالله محمد بن عزوزی اكا ناظر نصب ايتمش
وحاصلات واقعه ايله برطرفدن اراضی اشترا اولنه‌رق
وارداتك چوغالمسنی وبرطرفدن مدت حياتلرنده تونس
ليمانه كلان اسرای مسلمينك بيت المالدن بدللری
ويريله‌رك تخليص اولنمسنی التزام ايلمش ايدی حتی
مشاراليه تونسده موجود اولان هر ولايتك خرستيان
تجارينه اسرای مسلميندن اللرينه كچنی آلوب
كتورملرينی سپارش ايدوب كتيرنلر ايچون التمشر دينار
واختيارلر ايچون قرقر ديناردن اللیشر ديناره قدر اقچه
ويريله‌جكی ضمننده بنم ترجمانلغم واسطه‌سيله برمقاوله
عقد ايلمشيدی بومقاوله‌دن صكره از مدت كذران
ايتدكده مرقوملر پك چوق اسير كتوروب اقچه‌لرينی

بيت المالدن آلمشلردر وتاريخ تأليف اولان اشبو سكز
يوز يكرمی اوچ سنه سنه‌دك برموجب مقاوله حركت
اولنمقده در

مآثر جميله‌لرندن اولمق اوزره باب البحر خارجنده
واقع اولوب خرستيانلردن بعض سكان نصارانك
سنوی اون ايكی بيك ديناره التزام ايله درونده مسكرات
فروخت اولنان وانواع فسق وفجوره محل اولديغی
جهتله قلوب مخلصينی داغدار ايتمكده بولنان خانی يقوب
مجرد تحصيل رضای باری ايچون اولقدر حاصلاتی
لغودن بشقه انده اقامهٔ صلوات وذكر وعبادات
ايديلور وعلی الدوام فقرا اطعام اولنور كوزل برتكيه
بنا وحاصلات واقعه‌سی بوتكيه‌يه صرف اولنمق ايچون
برطاقم اراضی وزيتونلق وقف ايلدكاری كبی زاويه
قارشوسنده برده باغچه‌نه وقف ايله محل مذكوری
اعمار واحيا ايلمشلردر

(باردو) بغچه‌سی قربنده‌كی و (الداموس) نام محل ايله
(جبل الحاوی) جوارنده‌كی تكيه‌لری وباب جديد
خارجنده‌كی سقايه‌يی (صوطولابی) ونمازكاه التنده‌كی
مخزنی و (دارابی الجعد) لك يانده‌كی قره‌غول خانه‌لری

وموجود جاملری ومسیره‌لری دخی مشار الیه انشا
وتنظیم ایلمشدر
(جامع الزیتونه) درونده‌کی کتبخانه ایله تونسده‌کی
غرباء مسلمین خسته‌خانه‌سی دخی مشار الیهك آثار
برگزیده‌سندندر
مشار الیه تونسك بالجمله چارشو وبازارلرندن مخالف
شریعت غرا آلنه کلان جعایکرمی سکز بیك دیناری
دخی ترك وصابون اعمالی تحت ممنوعیتده اولوب
حکومت طرفندن ید واحد اصولنده یاپدیریله‌رق
یالکز برمحلده صاتدیرلقده وخلاف ممنوعیت اعمال
ایدن اولورسه جزای نقدی النقدن بشقه کندیسنه
مجازات ایدلمکده ایکن بوممنوعیتی لغو وابطال ایله
هرکسك اعمال ایده‌بلمسنه رخصت ویرمش ویولسز
برطاقم التزاماتی الغا ایله برابر درون مملکتده موجود
اولان کوتولری دیار آخره نفی واجلا ایلمشدر
مشار الیه (صقیلیه) جزیره‌سنه دوننماسو قیله (طرقوبه)
شهرینی ضبط وقلعه‌سنی هدم وطرابلس وقابس وحما
وقفصه وتوزر ونفقه وبسکره وقسطنطینه وبجایه
بلده‌لرینه دخی عسکر ارسال ویوزلرجه سنه‌لردنبرو

افریقاده انواع خساراته اجتسار ایدن ارباب اختلالی
تحت انقیاده ادخال ایلمشدر . س .

﴿ اوچنجی فصل ﴾

رد نصاری حقنده اولوب یازانلری نص انجیللری
واول اناجیلی یازان درت کشینك سوزلری ایله رد
ایده‌جکز وپیغمبریمز محمد علیه السلامك ثبوت نبوتی
حقنده حالا کندی اللرنده بولنان کتابلرده انبیاء
سالفه‌دن منقول اولان سوزلری بیان ایله مشار الیه
افندیمزك نبوتلرینك ثبوتنی تأکید ایلیه‌جکزدر
بوفصل طقوز باب اوزرینه اولوب « باب اول » اناجیل
اربعه‌یی یازان اول درت کشینك ذکر وتعدادی ایله
انلرك کذبلری بیانده‌در
« باب ثانی » نصارانك مذهبلرنجه اولان افتراقلریله
انلرك عدد فرقه‌لری حقنده‌در
« باب ثالث » خرستیانلق قواعدینك بیانیله انلرك
هرقاعده‌لرینك ینه کندی انجیللری نصوصیله رد
وابطالنه دائردر

« باب رابع » انلرك اساس دین و مذهبلری اوله‌رق بیوك وکوچکلرینك تعلم و تدین ایده‌کلدکلری اعتقاده و انکدنخی ینه اصل انجیللریله ردینه دائردر

« باب خامس » حضرت عیسی علیه السلام انلرك زعم وافترالری اوزره آله اولمیوب عادتا آدمی و مرسل من عندالله برنبی اولدیغنك بانص انجیل بیان و تفصیلی حقنده‌در

« باب سادس » اناجیل اربعه‌یی یازان درت کشینك بیان اختلاف و تناقصلریله انلرك کذب و دروغلری ذکرنده‌در

« باب سابع » انلرك عیسی علیه السلامه عزو و نسبت ایتدکاری کذبه و اولبابده کاذب کندیلری اولدیغنه دائردر

« باب ثامن » خرستیانلرك مسلمانلری تعییب ایتدکاری شیلرك ذکرنده‌در

« باب تاسع » پیغمبریمز حضرت محمدك نبوتی زبور و تورات و انجیل نصوصیله و انبیاء سالفه تبشیراتیله ثابت اولدیغنه و انبیای متقدمه‌نك انك صحت بعثتیله بقاء ملت وشریعتی حقنده اولان اخباراتنه دائردر

(برنجی باب)

معلومکز اولسونکه حالا خرستیانلرك اللرنده اولان وکندیلرنجه کتب مقدسه دینیلان (اناجیل اربعه)یی یازان ویا یانلرکه (متی) و (لوقا) و (مرقوس) و (یوحنادر) دین عیسایی افساد ایدن و کلام اللهی تزیید و تنقیص و تبدیل ایله تغییر و تحریف ایلیان انلر اولوب بونلرك ذکرو بیانلرینه و تعریف احواللرینه کلنجه انلرك برنجیلری بولنان (متی) حضرت عیسایی سمایه رفع اولندیغی سنه‌دن بشقه وقده نه ادراك ونه‌ده رؤیت ایتمشدر و سمایه صعود ایتدکلرندنصکره مرقوم اسکندریه‌ده کندی خطیله برانجیل قلمه آلوب ایچنده حضرت عیسانك ولادتنی و اوخلالده ظهور ایدن عجائب و غرائبی وملك هردوسك سبی آتیا اکلاشیله‌جغی اوزره انی قتل ایتمك مراد ایلدیکی خوفندن طولایی والده‌سی حضرت مریمك عیسایی الوب ارض مصره چیقدیغنی کتب واخبار ائلمشدر وموما الیهك بیانه کوره سبب فرارده بواولمشدرکه اواثناده مشرق ایچرولرندن بیت مقدسه اوچ مجوسی کلوب « بو کونلرده تولد ایتمش اولان سلطان نره‌ده‌در زیرا بز انك کندی ممالکمزده یلدیزینی طوغمش کوردككه

بوآنك دليل تولدبدر اكا هديه كتوردك » ديديلر
هردوس ملك بونى ايشتديكى كبى متغير اولەرق علماء
يهودى جمع ايدوب بومولودى سؤال ايلدى انلرده
جواب اولەرق بنى اسرائيل پيغمبرى كتابلرنده بزه
خبر ويرمشلردركه مسيح عليه السلامك ولادتى
بوكونلرده قدس شريفده بيت اللحمده اولەجقدر ديديلر
پس ملك هردوس انلره بيت اللحمه كيدوب مولود
مزبورى تفتيش وتحرى ايلملرينى وبولدقلرى صورتده
كندوسنه بيلديرملرينى امر ايلدى وهرنقدر انلره
مرادم انكله برلشمك وكندى يه پرستش وعبوديت
ايتمكدر ديدى ايسەده ايش اويله اولميوب انك قتل
وتلفنى تصميم ايلمش اولديغندن اوبر خديعه ودسيسه
ايدى بونك اوزرينه ذكر اولنان اوچ مجوسى بيت
اللحمه كيدوب حضرت مريمى اوغلى حضرت عيسى
قوچاغنده اولديغى حالده براوجكزده ساكنه بولديلر
هديه يى اكا اعطا ايدوب اوغلنه سجده وپرستش ايلديلر
صكره كيجه كورديلركه برفرشته كنديلره عيسانك مولدينى
كتم ايله كلدكلرى يولك غيرى برطريق ايله عودت
ايتملرينى امر واشارت ايدر بعده اوفرشته (حضرت
مريم عليهما السلام) ه دونوب هردوس ملكك مكر

وسوء قصدينى انبا ايله مشار اليهانك حضرت (عيسا) يى
آلوب ارض مصره فرار ايلمسنى تنبيه ايلديكندن
اولدخى ارض مذكوره چيقمشدر
بوسوز (متا) نك قولى اولوب لكن باطل وبى اساسدر
وبيان بطلانى بودركه بيت مقدس (قدس شريف) ايله
بيت اللحمك ماببنى بش ميل اولوب اكرملك (هردوس)
اوطوغان چوجقدن خائف وهراسان اولوبده انى
ارامق قيدنده اوليدى اول اوچ نفر مجوسى ايله
برابر بالذات قالقوب كيتمسى وياخود اعتماد ايتديكى
آدملرندن انلرى اتم وجوه اوزره اراتمغه ساعى برينى
برلكده كوندرمسى لازم كلوردى ! ايشته بوراسى
(متا) نك كذبنه دليلدركه اناجيل سائره مؤلفينى بولنان
(لوقا) و (مرقوس) و (يوحنا) انجيللرنده بويله برشى
سويلمامشلردر (متى) دخى حضرت (عيسا) نك ولادتى
وقتنى مدرك اولمديغى جهتله بونى عن ادراك افاده
ايتميوب بلكه بركذابدن ايشتديكى كبى نقل ايلمشدر !
كلەلم (لوقا) يه : بوآدم حضرت (عيسا) يه يتشمامش
وانى اصلا كورمامشدر كندوسى حضرت (عيسا) نك
سمايه مرفوعيتندن صكره نصرانى اولمش ونصرانيلكى

(پاولوس) الاسرائيلى يدنده وقوعبولمشدركه : بو (پاولوس) دخى حضرت (عيسا) يى نه كورمش ونه ده عصرينه يتشمشدر مرقوم (پاولوس) ذاتاً نصارانك اكبراعداسى ايدى، حتى بروقت هرزه ده برخرستيان بولورسه اخذوكرفت ايله بيت‌مقدسه كتوروب اوراده حبس ايتمسى حقنده قياصره‌دن امر تحصيل ايتمش ايدى! ذكر اولنان (لوقا) «قصص الحوارين» تسميه ايتديكى كتابنده حكايه ايتمشدركه [٥] مرقوم (پاولوس) بركون برطاقم آتلو ايله كشت وكذار ايتمكده ايكن شعاع شمس كبى برنوره راست كلوب اول نوردن برسس دخى ايشتدى كه [يا (پاولوس) نيچون بكا مضرت ايديورسين؟] دير ايدى بوحكايه يالان ياخود خدعهٔ شيطاندر (پاولوس) دخى ديديكه [بن سكا نصل مضرت ايتمش اولورم كه حالا سنى كورمامشمدر!؟] بونك اوزرينه نور مزبوردن [بنم امتمه اولان مضرتك بكادر انلردن كف يد كزند ايله زيرا انلر حق اوزره‌درلر وانلره

---

[٥] مترجم ديركه بوحكايه (لوقا) نك تأليفى اولان اعمال رسالك طقوزنجى بابنده مذكوردر (قصص الحوارين) لفظى اوكتابك نام ديكريدر اهـ • ذ •

تابع اول فلاح بولورسين] جوابى كانجه (پاولوس) [افندم بو بابده بكا نه امريكز اولور؟] ديوب اولدخى [شهر دمشقه كيت و (انانيه) نام كيمسه‌يى صور!] ديكله شهرمذكوره واروب اوآدمى بوله‌رق كلام (عيسا) دن اولان بومسموعاتنى اكا بيلديرمش واندن برابرجه دين نصارايه داخل اولمغى ايستمش اولديغندن اودخى انك بومطلوبنه اجابت ايتمشدر ومرقومك (عيسى) عليه السلامه ايمانى ظاهر اولدقدن صكره شانى عظيم اولمشدر ديمك اولديكه : (پاولوس) (انانيه) نك و (لوقا) دخى (پاولوس) لك يدنده خرستيان اولمش وكتاب انجيلى اندن اخذ ايتمشدر وبونلرك ايكيسيده (عيسا) يه يتشمامش وانى كورمامشلردر ايشته بو بر تخليط وتشويشدركه بونده نصارانك كذب وبطلانلرينه دليل واردر (ابعدهم الله تعالى)

(مرقوسه) كلنجه : بودخى حضرت (عيسا) يى اصلا كورميوب بونك خرستيانلق دينه دخولى رفع (عيسا) دن صكره اولمش وحواريوندن اولان (پترو) نك يدنده وقوع بولمشدر وانجيلى روما شهرنده مرقوم تحرير ايتمشدر بو (مرقوس) انجيلنك باب

سادسنده بیان ایده جکمز اوزره اناجیل سائره اصحابنه برطاقم مسائلده مخالفت ایتمشدر

کلملر (یوحنایه) : مرقوم حضرت (عیسا) نك تیزه زاده‌سی اولوب نصارانك زعمی اوزره حضرت (عیسی) بونك ولیمه‌سنده حاضر اولمش و صویی شرابه اول وقت تحویل ایتمشدر ! و (عیسا) نك ایلك معجزه‌سی بو اولوب (یوحنا) بونی مشاهده ایدنجه زوجه‌سنی ترك ایله دین وسیاحتده حضرت (عیسا) یه تابع اولمشدر و انلر دیرلر که (عیسی) علیه السلام یانه‌یهودیلر کلوب کندی زعملرنجه اوله‌جکنی اکلادیغی زمان مشار الیه حضرتلری والده‌سنی تیزه زاده‌سی مرقوم (یوحنا) یه وصیت ایدوب «یا (یوحنا!) والدهم حقنده اللهدن اتقا ایتکه اوسنك انا کدر و اناسنه دخی (یوحنا) حقنده اللهدن حذر ایله که اول سنك اوغلکدر دیوب انی‌ده والده‌سنه توصیه وسپارش ایتمشدر بو (یوحنا) ذکر ایتدیکمز اناجیل اربعه‌یی قلمه الانلرك دردنجیلری اولوب بووقعه‌یی اصلا وقطعا ذکر ایتمامشدر مومی الیه انجیلنی (ساموس) شهرنده لسان یونانی اوزره قلمه المشدر

ایشته اناجیل اربعه‌یی یازان اشبو درت کشیدرکه :

انلری تحریف وتبدیل ایتمشلر وایچلرنده یالان سویلمشلردر حضرت (عیسا) نك کتوردیکی یالکز بر (انجیل) اولوب اندن تناقض واختلاف وتدافع واضطراب بوقدر [٦] بودرت کشی مابینده ایسه حضرت خدا ورسولی جناب (عیسی) حقنده محض کذب وافترا اولمق و یکدیکرینه مضاد ومناقض بولنمق اوزره برطاقم سوزلر واردر که معلوم ومشهور وعند النصاری دخی انکاری غیر مقدوردر نکیم انشاء الله تعالی فصل مخصوصنده انلردن کفایت مقدارینی ذکر وایراد ایده جکزدر ازجمله (متی) کندی انجیلنك اون ایکنجی فصلنده حکایه ایتدیکی اوزره حضرت (عیسا) نك «بنم جسدم وفاتمدن صکره اوچ کون اوچ کیجه بطن ارضده اوله‌جقدر یونسك جسدی بطن حوتده اولدیغی کبی» دیمش اولمسیدرکه بو حکایه (متا) نك انجیلنده یازمش اولدیغی کذب ومفتریاتك صریحیدر

زیرا مومی الیه اناجیل سائره اصحابیله شو خصوصده متفقدرکه : (عیسی) کندی زعملرنجه جمعه

[٦] اشبو اصل انجیل شریفك فقدانی حقنده معقول اولان احتماللر حاجی عبدی بکك ترکی وعربی ردیه‌لرنده مفصلا مذکوردر . ذ .

کونی ساعت آلتیده وفات ایدوب جمعه ایرتسی کیجه‌سنك
ایلك ساعتنده دفن اولنمش ! و بازار کونی صباحلین
موتی میاندن قالقمشدر ! بو حسابه و بوزعم فاسده کوره
حضرت (عیسی) بطن ارضده یالکز برکون ایله ایکی
کیجه قالمش اولوب (متا) نك ذکر اولنان قولنه کوره
ایسه حضرت (عیسی) کندینك (یونس) علیه السلام
بالغك قارننده قالدیغی کبی اوچ کون اوچ کیجه بطن
ارضده قاله‌جغنی خبر ویرمش دیمك اولدیغندن مرقوم
(متا) نك نقلنده کذب وتناقضی ظاهر اولمشدر
و بالجمله اناجیل اربعه اصحابنك بومسئله حقنده یلان
سویلمش اولدقلری شبهه‌سزدر زیرا (عیسی) علیه
السلام کندوسنك قتل اولنوب برکون وایکی کیجه
یاخود اوچ کون اوچ کیجه مدفون قاله‌جغنه دائر نه
کندوسی کیمسه‌یه برشی سویلمش ونه‌ده جناب حق
انجیل شریفده بویله برشی اخبار ایتمشدر . بلکه
مشارالیه جنابلری حضرت حق جل وعلانك رسول
صادق اوزرینه انزال ایتدیکی کتاب عزیزنده بیان
واخبار بیوردیغی وجهله‌در . یهودیلر انی نه قتل ونه
صلب ایتمشلردر . ولکن نظرلرنده بری اکا بکزدلمشدر

و بنه انلرك دلیل کذب وتناقضلرندن اوله‌رق انجیل
صاحبی (مرقوس) حضرت (مسیح) افندمزك موتی
میاندن قالقدیغی هنکامده حواریون ایله سویلشمش
وهمان اول کون سمایه صعود ایتمش اولدیغنی بیان
ایدوب (لوقا) ایسه «قصص الحواریین» تسمیه ایتدیکی
کتابنده بوکا مخالفتله حضرت (عیسی) موتی میاندن
قالقدقدن قرق کون صکره سمایه چیقمشدر دیمشدر !
ایشته بو دلیل انلرك کذبلرینه و بو ماده‌نك ذاتاً اصل
واساسی اولمدیغنه دلالتده شکاکافیدر کندندن بشقه
تکری اولمیان الله‌ه یمین ایدرمکه حضرت (عیسی) نه قتل
ونه دفن اولنمش نه‌ده دفندن بر ویا قرق کون صکره
قبرندن قائم اولمشدر ! فلعنة الله علی الکاذبین ! تمّ

(ایکنجی باب)

(نصارانك دین واعتقادجه اولان افتراقلریله انلرك یدی فرقه‌لرینه)
(دائردر)

معلومکز اولسونکه نصاری دین ومذهبلرنده یتمش
ایکی فرقه اولمشلردر

فرقهٔ اولی اعتقاد ایدرلرکه (عیسی) علیه السلام اول
الهدرکه [حاشا] خالق وباریدر !... یرلری وکوکلری
یراتمشدر !.. ایمدی انلره دیملیدرکه :
کاذب وکافر اولمش وانجیللریکزه مخالفت ایتمشسکزدر
زیرا (متی) انجیلنك یکرمی التنجی فصلنده (۳۹) (عیسی)
علیه السلام یهودیلرك کندینی اخذ ایتدکاری کیجه‌دن
اول حواریونه اولوم قیغوسندن ناشی « پك صیقینتیده
وباتلق حالنده‌یم » دیوب بعده حزنی آرته‌رق وحالی
متغیر اوله‌رق یوزی اوستی یره قپاندی !.. واغلایوب
تضرع ایدرك « الهی بو اولوم کاسه‌سنك بندن صرف
وتحویلی ممکن ایسه صرف ایله و بنم دیله‌دیکم اولمسون
سنك دیله‌دیکك اولسون » دیمکه باشلادی !. دیمشدرکه :
بوحکایه‌یه کوره حضرت (مسیح) کندوسنك بیاغی
ضرر مرك اصابتندن خائف بر انسان عاجز اولدیغی
وبرآله ومعبودی اولوب اکا « الهی ! » مقدمه‌سیله
تضرعات سالفة البیانده بولندیغی اقرار ایتمش اولور !.
افادهٔ محرره ایجابنجه نصاری مشارالیه حضرتلرینك
بشریت وآدمیتی وخوف وحزن مثللو لازمهٔ مخلوقیت
اولان برطاقم حالاته محلیتی اولدیغی ایله برابر برده

قدرة الهیه‌ده شکی اولنلردن اولدیغنی علاوه ایتمشلردر !..
زیرا « اولوم کاسه‌سنك بندن صرف وتحویلی ممکن
ایسه ؟ » دیمك قدرت الهیه‌ده عین شك ایتمکدر !..
بوافاده‌یه کوره حضرت (مسیح) ایکیدن خالی اولمیوب
اکر جناب حقك برشیدن عاجز اولمدیغنی بیلدی
ایسه « ممکن ایسه ؟ » دیمنك معناسی ندر ؟!. واکر کاسهٔ
مرکك کندوسندن صرف وتحویلنه جناب حقجه امکان
واقتدار اولمدیغنی بیلدی ایسه اکا اولبابده اولان دعا
وتضرعنك معناسی ندر ؟!.. حاشا که : الهك رسولی
جناب حقك قوت وقدرتنده شك وشبهه ایتسون ...
بلکه جناب نبوتمآبلری حضرت حق جل وعلانك
هیچ برشی عاجز قیله‌میه‌جغنی وید مؤید نبویلرنده
معجزه وخارق عاده اوله‌رق هرنه ظاهر وجاری
اولدی ایسه هپ قدرت الهیه ایله حاصل اولمش
اولدیغنی یقیناً بیلورلر ایدی .
وینه فرقهٔ مذکوره‌یه دینیلورکه : سز اعتقاد
مشروحکز اقتضاسنجه (یوحنا)نك اون یدنجی
فصلده اولان افاده‌سنه دخی مخالفت ایتمشسکزدر .
زیرا مرقوم فصل مزبورده دیمشدرکه (مسیح)
علیه السلام کوزینی سمایه قالدیروب الله

تعالی یه تضرع ایله « یارب بن سکا دعامی مستجاب قلدیغکدن طولایی شکر ایدر و بونی سکا اعتراف ایلرم و بیلورمکه سن بنم هر وقت دعامه اجابت ایدرسین لکن بن شو جماعت حاضرین ایچون سکا نیاز ورجا ایدرمکه انلر بنی بعث وارسال ایدنه ایمان ایدرلر » دیمشدر

ایمدی (مسیح) علیه السلام کندینك رب والهی اولدیغنی اعتراف ایتمش واکا تضرع ودعا ودعاسنه اولان اجابتندن طولایی شکر وثنا ایلمشدر بو حالده نصل دیه بیلورسکز ؟ که: (عیسی) بر کوکاری یارادن اللهدر! عقول سلیمه نزدنده بوندن اشنع برشی بولنورمی ؟!

انلری اسکات والزام ایدیجی شیلردندرکه: (یوحنا) انجیلنك بشنجی فصلنده حضرت (عیسی) طائفهٔ یهوده « بنم سوزیمی دکلیان و بنی ارسال ایدنه ایمان ایدن جنته داخل اولور » دیدی دیو تحریر ایلمشدر

وینه فصل مذکورده مسطوردرکه طائفهٔ یهود (عیسی) علیه السلامه [سنك دیدکلریکه کیم شهادت ایدر ؟] دیوب (عیسی) علیه السلام دخی انلره « بنی بعث وارسال ایدن رب بکا شاهددر » دیو جواب ویرمشدر ایشته بوده دلیلدرکه حضرت (عیسی) بر رسول مبعوث

اولوب انی بعث ایلیان ربی اولدیغنی وانی ارسال ایدنه ایمان ایله اندن ایشتدیکیله عامل اولانلرك جنته داخل اوله جغنی اقرار ایلمشدر

وانلری صوصدیره جق ادله دن بری ده (مرقوس)ك حکایه ایتدیکی شیدرکه: (مرقوس) انجیلنك برنجی فصلنده [قدس شریفده بر مجنون اولوب انك اغزندن بر جنی تکلم ایدر ایدی (عیسی) اورادن کچوب کیدر ایکن جنی باغره رق یا (عیسی)! ایسترمیسنکه بنی بو جسددن اخراج ایده سین تاکه خلق سنك نبی اولدیغکی بیلسونلر و بنده سنك نبی روح الله اولدیغنی وسنی الله تعالی کوندردیکنی بیله یم ؟! دیوب (عیسی) دخی اکا خروج ایله امر ایتمکله حریف صحیح وسالم اوله رق قالقمش وحاضر بولنانلر بوندن تعجب ایتمشلردر] دیمشدر بوده پك واضح اوله رق دلالت ایدرکه حضرت (عیسی) بشر وپیغمبران زمره سندن بر پیغمبردر .

کلەلم فرقهٔ ثانیه یه: بونلر اعتقاد ایدرلرکه [(عیسی) علیه السلام ابن الله اولوب هم اله وهم انساندر پدری جهتندن اله و والده سی جهتندن انساندر یهودیلر انك انسانیتنی یعنی آدمیت طرفنی قتل ایتمکله جسد

انسانیتی قبره داخل اولدقدن صکره الوهیتی جهنمه اینوب اورادن (آدم) و (نوح) و (ابراهیم) وسائر جمیع انبیاء علیهم السلام حضراتنی اخراج ایلدیکه انلر پدرلری آدمك جنتده کی شجرهٔ ممنوعهدن اکل وتناولی خطیئهسندن طولایی دوزخنشین اولمشلر ایدی !.. مشار الیهم حضراتی (مسیح) ك لاهوتی وناسوتی ایله یعنی جهت الوهیتی جهت آدمیتیله برلشدکدن صکره هپ برلکده سمایه صعود ایتمشلردر !.] بو اعتقاد کفر وحمقك و فساد دینلرینك غایتنده ونهایت درجهسندهدر { فنعوذ بالله مما ابتلاهم }

بونلره دینیلورکه : سز حق تعالی ورسولی (عیسی) حقلرندهیالان سویلمشسکزدر واشبو کذبکزه دلیل ینه کتابلرکزدن (مرقوس) انجیلنك اون ایکنجی فصلنده (۲۹) محرر اولان مقالهدرکه مومی الیه اورادە حضرت (عیسی) نك حواریونه «بیلك واعتقاد ایدك که سزلك سماوی باباکز یعنی علو ورفعتده اولان مولای متعالکز فرد وواحددر» دیمش اولدیغی نقل ایتمشدر ایمدی انلرك کذبلرینه کندی انجیللرنده (عیسی) نك شهادتیله اولان اشبو شهادتدن اوضح قنغی شهادت اولهبیلور ؟ انلر مبهوت وهالکدرلر نصارانك

سائر فرقهلری اعتقاداتی دخی هپ کذب وکفر اولوب اطنابدن احترازاً انلرك ذکر و بیانلرینی ترك ایتمشمدر { وبالله التوفیق }

﴿ اوچنجی باب ﴾

(نصارانك فساد قواعد دینلری بیانندهدر)

معلوممکز اولهکه قواعد دین نصاری واقتیس اولمق و ایمان بالتثلیث ایتمك و اقنوم ابنك بطن مریمده جسد (عیسی) ایله ملتحم اولدیغنی اعتقاد ایتمك وقربانه ایناتمق و پاپاسه اعتراف جرم ایتمکدن عبارت اولمق اوزره بش قاعدهدر جمهور نصاری اشبو قواعد خمسه اوزرینه اجماع واتفاق ایدوب ایچلرندن پك آزی اندن اعتراض وعدول ایتمشلردر بو مقامده قواعدمز کورهدن هر برینه کندی انجیللری نصوصیله رد اولنهجقدر [۷]

[۷] خرستیانلقده بو بش اصولدن بشقه (استاوروس) چیقارمق وصورتلره طاپمق و بنی آدمی شیطانك اسیر اکندن قورتارمق ایچون مسیح کندینی فدا ایتدی دیو اعتقاد ایتمك کبی بر طاقم فاسد ایش واعتقادلر دها وار ایسهده بونلر انلرك دیانت اصلیهلرندن اولمیوب غیرسنلکدن کلمه بر طاقم باپاسلرك علاوهسی اولهرق صکرهدن محدث شیلردر وحتی انلردن بعضیلری پروتستانلرجه دخی مردوددر ..

﴿ قاعدهٔ اولى ﴾

(واقتيس اصولنه دائردر)

معلومكز اوله كه اناجيل اربعه مؤلفلرندن (لوقا) انجيلنده
حضرت (عيسى) عليه السلامك « هركيم واقتيس
اولور ايسه جنته داخل اولوب واقتيس اولميان كيمسه
خالداً وابداً جهنمده در ! » ديمش اولديغنى نقل وايراد
ايلديكنه مبنى خرستيانلر جنته واقتيس اولمدقجه دخول
ممكن اولميه جغنى اعتقاد ايدرلر ! ...

ايمدى انلره ديئيلوركه (ابراهيم) و (موسى)
و (اسحق) و (يعقوب) وسائر جميع انبيا عليهم السلام
حضراتى حقلرنده نه ديه جكسكز ؟ بونلر اهل جنتميدر
دكلميدر ؟ انلر البته [اهل جنتدر] ديه جكلردر او حالده
انلره ديمليدركه بونلر نصل اهل جنت اوله بيلمشلردركه
هيچ برى واقتيس اولمامشدر ؟ ! نصارى بوكا جواب
اوله رق ديرلركه [انلرك سنت اولملرى واقتيس يرينه
كچمشدر] بوحالده انلره ديئيلوركه ايمدى سز (آدم)
و (نوح) عليهما السلامه و (نوح) ك لصلبه اولان
ذريتنه نه ديه جكسكزكه انلر نه سنت ونه ده واقتيس
اولمشلردر ؟ ! . مع هذا كه كنديلرى انجيللريكزك

تصريحى وعلماكزك اتفاقى ايله اهل جنتدرلر ! انلر
ايچون بوندن قطعا جواب يوقدر

معلوم اوله كه : بو واقتيس اصولى نصارانك افتراء على
الله ورسوله انجيللرنده اويدردقلرى شيلردن اولوب
صورتى بودركه : هركليساده مرمردن وياخود كوفكى
طاشندن برحوض اولوب انى پاپاس صو ايله طولديرر
واوزرينه انجيلدن براز شى اوقور وايچنه برچوق
طوز ايله برمقدار پلسنك ياغى آثار ايمدى واقتيس
اوله جق آدم اگر صكره دن خرستيان اولمش ياشى
بيوك بركيمسه ايسه انك واقتيسنه كندى زعملرنجه
حضور الهيده شهادت ايتمك اوزره پاپاس ايله برابر
بعض اعيان نصارى دخى طوپلانوب ذكر اولنان
حوضنك يانده پاپاس اكا [ياهو معلومك اولسونكه
خرستيان اولمق الهى اوچدن برى اعتقاد ايتمك
وسنجه جنته دخول واقتيسسز ممكن اولميه جغنه
وربمز (عيسى) ابن الله اولوب انامى قرنده ملتحم اولمغله
كندوسى هم اله وهم انسان يعنى پدرى جوهرندن
اله ووالده سى جوهرندن انسان اولديغنه وكندوسى
صلب اولنوب واولوب دفنندن اوچ كون صكره

دیریلوب قالقوب سمایه چیقوب باباسنك صاغ طرفنده اوطور دیغنه و یوم قیامتده بین الخلق حاکم اوله جغنه ایناتمق وایمان کتورمکدر وسنده کلیسا اهلنك ایمان ایتدکاری شیلره هپ ایناتمشکدر] دیوب بعده [ای اوغلجغزم بو نلرك کایسنه ایمان ایتدك آ؟] دیمکله متنصر اولان شخص دخی [اوت !] دیدکده پاپاس اوحوضك صوندن برآوج الوب شخص مرقومه صاچار ودیرکه [اشته بن سنی بابا واوغل وروح القدس نامیله وافتیس یعنی تغطیس وتطهیر ایتدم] بعده برمندیل ایله حریفك صوینی سیلر کیدر و بوصورتله شخص مزبور خرستیان اولمش اولور

کلهلم چوجقلرك وافتیسنه : خرستیان چوجقلری ولادتلرینك سکزنجی کونی وافتیس اولندیغندن بابالری اوکون انلری الوب کلیسایه کتورررلر و پاپاسك اوکنه براقورلر پاپاس چوجغه تقریر عقائدلرندن عبارت اولمق اوزره آنفا ذکر اولنان سوزلرله خطاب ایدوب انا و باباسی دخی چوجقلری طرفندن [اوت!] دیمکله اصول وافتیس اجرا اولنهرق چوجغی ایوبنی الوب کیدر و بو صورتله چوجق خرستیان اولور ایشته

وافتیس اولمنك صفت و صورتی بوندن عبارتدر معلوممکز اولسونکه: پاپاسك ذکر اولنان کلیساحوضلرینه قویدقلری صودن سنهلرجه طورو بده بوزیلوب قوقیانی اولور و بوندن نصارانك عوام طاقمی تعجب ایله انی پاپاسك وکلیسانك برکت و کرامتنه حمل واویله اعتقاد ایدرلر !. و بیلمزلرکه صوبك عدم تغیر وتعفنی طوزك کثرتیله پلسنك یاغندندر صوبی تعفندن منع ایدن انلردر پاپاس انی کیجه ایچنده یاخود عوامك البته کورمیهجکی بروقتده یاپارکه بوده پاپاسلرك کندی ضلالتلرنجه اولان حیله ودسیسهلری جملهسندندر [٨] بنده جاهلیتمده برزمان دین وآیین مرقومده بولندم واوایشی بن دخی یاپدم و برچوق آدمی وافتیس ایتدم حمد اولسون اول اللهه که بنی حق وعرفانه هدایت وارشاد ایدوب سیدالاولین والآخرین علیه وعلی آله وصحبه صلوات الملك المعین حضرتلری برکتیله ظلمات ایچندن نور واتقانه اخراج اتمشدر

[٨] بوصوبك اسم عربیسی (المعمودیة) اولدیغندن قاموس مترجمی عاصم مرحوم دخی (ع م د) مادهسنده بورایه موافق بعض تفصیلات ایتمشدر • فلیراجع • • ذ •

قاعدهٔ ثانیه

(ایمان بالتثلیث قاعده‌سیدر)

[٩]

آنلرجه جنته دخول کندیلرینك ائمهٔ ضلال وپیشوای
کفر واضلاللرینك شهادتلری اوزره انجق تثلیثه ایمان
ایتمکله ممکن اوله جغندن نصاری شو وجهله ایمان ایدرلرکه
[«الله» اوچدن بری و (عیسی) اللهك اوغلی اولوب
انك ناسوتیت ولاهوتیتدن عبارت ایکی طبیعتی واردر
واو ایکی طبیعت شیء واحد اولمشدر لاهوتی محدث
ومخلوق تام بر انسان وناسوتی دخی خالق وغیر
مخلوق اوله‌رق بر اله اولمشدر] و بعضلر اوچدن مراد
«الله» و (عیسی) و (مریم) در دیرلر!
بونی دیانلرك کافر اولدیغنده واونی عقلی اولنلرك
محض افك وافترادن عبارت اولان شو کفربارد وعقول
صبیانك بیله قبول ایده‌مدیکی بویله بر اعتقاد فاسددن
احتراز واعراض واشمئزاز ایده‌جکلرنده شك وشبهه

---

[٩] اشبو اعتقاد تثلیثك صورت وتاریخ ظهورینه دائر حاجی
عبدی بکك ردیه‌سنك یتمش ایکنجی صحیفه‌سنده کوزل ومفصل
بر مقاله واردر مطالعه اولنه • مترجم •ذ•

یوقدر وانلرك اشبو قول مفترالری اوزره (عیسا)نك ذاتی
ذات «الله» و علمی وقدرتیده [الی سائر الصفات الازلیة]
علم الله وقدرة الله کبی اولمسی لازم کاورکه بوده باطلدر
وبیان بطلانی شویله درکه: (مرقوس) انجیلنك اون
اوچنجی فصلنده (٣٢) مذکور اولدیغی اوزره
[حواریون حضرت (عیسا)یه ساعتی یعنی یوم قیامتی
سؤال ایتدکلرنده مشار الیه حضرتلری کندیلرینه
«اوکونی سماده اولنلر بیله بیلمز وانی بالکز بابادن یعنی
«الله» تعالادن بشقه کیمسه بیلمز» دیمشدر] که [١٠]
بوسوز (عیسا)نك ملائکه‌دن دخی ناقص العلم اولدیغنی
ویوم قیامتی بیلمك همان حق جل وعلا حضرتلرینه
مخصوص اولوب کندوسنك جناب حق اکا نه‌بی
بیلدیرمش ایسه انجق آنی بیله بیله‌جکنی اقراردن
عبارتدر و (متی) انجیلنك یکرمی التنجی فصلنده
[حضرت (عیسی) یهودیلر کندوسنك قتل واهلاکنی
تصمیم ایتدکلرنده اوکیجه متغیر وپك محزون ومکدر
اولمشدر] دیو محرر اولوب اثر حزن والم ایله متأثر

---

[١٠] عیسانك بویله سویلدیکنی متی دخی انجیلنك یکرمی دردنجی
فصلنده (٣٦) ذکر ایتمشدر • اه • من الهامش

اولان ایسه نه اله و نه ده ابن الهدر نصارانڭ بو قاعده‌ده‌کی
(عیسا) نڭ لاهوتیت و ناسوتیتدن عبارت ایکی طبیعتی
اولوب انلرڭ ایکیسی شیٔ واحد اولمشدر!. سوزلرندن
اشنع برشی اولمدیغی و بلکه بو سوز [آب ایله آتش
شیٔ واحد اولمشلردر] سوزندن اقبح اولدیغی
هر عقل صحیح نزدنده مقطوع و مجزومدر نور ایله
ظلمت یکدیکره ضد و منافی اوله‌رق بربرده اجتماعلری
محال اولدیغی حالده ذات و صفاتیله جمله‌دن غنی
و مستغنی و عظمت و کبریاسنده هیچ برشیئه مشابهتدن
منزه و بری اولان حضرت خالقڭ مخلوقاتندن بریله
برلشوب شیٔ واحد اولمسی عقل سلیمده نصل تقرر
ایدر ؟ فتعالی الله الملك الحق عما یشرکون علواً
کبیرا ! عجبا انڭ ناسوتی اولدیغی زمان لاهوتی
نره‌ده ایدی ؟ خصوصیله که انلر (عیسا) نڭ لاهوتی ایله
ناسوتی متحد و یکدیکریله ممتزج و ملتحم اولمشدر
دیورلر ! ایمدی کندی زعملرنجه انڭ جسد و ناسوتی
قرباجلر ایله ضرب و تعذیب اولنوب باشنه تیکنلر
کیدیرلدکده ذکر اولنان ایکی جهت ممتزجه‌سی میانی
کیم تفریق ایتمش و کندوسی برتخته اوزرینه چارمیخ

اوله‌رق و مزراقلرله طعن اولنه‌رق خوف و جزعندن
صیحه‌لر ایتدیکی و او صورتله تسلیم روح ایلدیکی
صره‌ده و بو قدر شدائد وقتنده آیا انڭ لاهوتی
ناسوتندن نره‌یه آیرلمش و غیب اولمشدر ؟!.. حالبوکه
کندیلری دیرلر که [آنڭ لاهوتی صلب و قتل
هنکامنده اندن مفارقت ایدوب جهنمه ایتمش و اورادن
انبیابی اخراج ایتمشدر او لوقت ناسوتی قبرده مدفون
ایدی تاکه لاهوتی اکا رجعت ایدوب قبردن چیقاردی
و بعده برلکده سمایه صعود ایتدی !.] بونلرڭ کابسی
باطل و بیهوده دعوالردر و عقل سلیمڭ تجویز ایتمیه‌جکی
برطاقم رسوایلق و کفر و کستاخلقدر انلر حضرت
(عیسا) نڭ متحد و شیٔ واحد اولمش ایکی طبیعتی
اولدیغی زعمنده نصل بولنه بیلیورلر ؟! که : کندی
انجیللرنده مشار الیهڭ یالکز طبیعت واحدهٔ آدمیتی
اولدیغنه دلالت ایدر مقالات واردر ازجمله (متی)
انجیلنڭ اون اوچنجی فصلنده (٥٧) محرر اولدیغی
اوزره [(عیسی المسیح) ایچنده طوغدیغی مملکتندن
بشقه یره انتقال ایتدیکنده ناس کندوسنی استخفاف
ایتملریله مشار الیه «پیغمبر انجق کندی شهرنده استخفاف

اولنور» دیمشدر] که: بوسوز مشارالیه حضرتلری
مجرد کندیسنك زمرۀ انبیادن اولدیغنی اقرار اولوب
انبیانك ایسه انسانلق طبیعتندن بشقه بر طبیعتلری
یوقدر بونی رئیس الحوارین اولان (شمعون الصفا) نك
یهودیلر حضرت (مسیح) علیهنه قیام ایتدکاری صره‌ده
انلره خطاباً دیمش اولدیغی [ای رجال بنی اسرائیل
سوزیمه قولاق طوتك (مسیح) برآدمدرکه سزه ﴿الله﴾
طرفندن قوت وتأیید ایله وجناب حقك انك یدنده
اجرا ایتدیکی برطاقم معجزه‌لرله ظاهر اولمشدر لکن
سز اکا ایمان ایتمدیکز!.] سوزی دخی تأیید ایدر
(قصص الحوارین) کتابنده فصل ثانیده (٢٢) بووجهله
مسطور اولوب کتاب مرقوم ایسه عند النصاری
انجیل کبیدر ارتق اندن زیاده شایان اعتماد قنغی خبر
اولور و (شمعون الصفا) دن اعدل نصل شاهد بولنورکه
مومی الیهك ذکریله خرستیانلر تبرك ایدرلر وانك
فضل وکثرت صلاحی اولدیغنی تصدیق ایدرلر؟!.
مومی الیه ایسه حضرت (عیسا) نك ذکورآدمیدن
برانسان وجناب حقك کندیلرینی معجزات ایله تأیید
بیورمش اولدیغی انبیا جمله‌سندن برنبی ذیشان

اولدیغنه وحتی مشارالیهك یدمؤیدنده ظاهر وجاری
اولان معجزاتك دخی هپ قدرت الٓهیه ایله اولوب
(مسیح) لك کسب یدی اولمدیغنه شهادت ایلمشدر بوحق
سوز نره‌ده؟ انلرك [لاهوت (عیسا) نك جسدندن عبارت
اولان ناسوت ایله برلشوب ملتحم اوله‌رق تام وغیر
مخلوق براله اولمشدر!.] سوزی نره‌ده؟ بوزعمده
بولنانلر تحقیق کافر اولمشلردر ایمدی یاعباد الله دوشونك که
شیطان بونلرك ظلمت کفر ایله بصیرتلری اوزرینه
نصل مستولی اولمشدرکه حتی انلر عقلاً وعادةً محال
اولان بویله برشیئه اینانمشلر!. وکندیلرینه شو عقیدۀ
مرذوله‌ٔ شنیعه‌یی ابتدا القا ایدن برنجی شیطانلرینه
نصل قاپلمش وتقلید وتبعیت ایلمشلردر؟ {نعوذ بالله
من حالهم ومآلهم}
و (لوقا) انجیلنك آخرنده تحریر ایتدیکی اوزره
(عیسی) قبرندن قالقه‌رق شاکردلرندن ایکی
کیمسه‌که (فلیوفاس) ایله (لوقا) در کندوسنه
قارشو کلدکده انلره «سزه نه اولدیکه محزون
طوریورسکز؟» دیو سؤال وانلر دخی [سن کویا
قدس شریف شهرنده کندی کندیکه غریب قالمش

و بو وارالق (مسیح) حقنده‌کی اقوال و افعالنده عند الله وعند الناس مأمون و مصدق بر ذاتدر جریان ایدن ایشلردن خبردار اولمامشسك !.] یوللو جواب و یرمشلردرکه بوده حضرت (عیسا) نك مصدق من عند الله بر ذات اولوب نه خالق و نه اله نه‌ده ابن الله اولمدیغنه تلمیذلرینك شهادتیدر [فتعالی الله عما یقول الکافرون علواً کبیرا]

قاعدهٔ ثالثه

(اقنوم ابنك بطن (مریم) ده (عیسی) ایله ملتحم ومتجسد اولدیغی قاعده‌سی وبونك سروسبی)

معلومکز اوله‌که نصاری شویله اعتقاد ایدرلرکه [جناب تبارك وتعالی حضرتلری بنی آدمه بابالری آدمك جنتده شجرهٔ منهیه‌دن اولان اکلی خطیئه‌سنه مبنی جهنمله معاقبه ایتمش وصکره انلرك اورادن خروجلریله حقلرنده شفقت واجرای حقانیت ایلدیکندن ولدینی کوندروب بطن (مریم) ده جسد (عیسی) ایله ملتحم و بوصورتله هم انسان وهم اله اولمشدر اناسی جوهرندن انسان

و باباسی جوهرندن الهدر لکن آدمك وذریتنك جهنمدن خروجلرینه کندینك فدای جان ایتمسندن بشقه بر چاره ووسیله قالمدیغندن ونفسنی فدا ایتمکله جمیع خلق شیطانك الندن افتدا ایده‌جکندن کندوسنی قتل واهلاك ایله اولمش واوچ کون صکره دیریلوب جهنمه اینه‌رك اورادن آدمی وذریتی اولان جمیع انبیایی اخراج ایلمشدر !..] ایشته بو آنلرك بار دوغثیث ومرذول وخبیث اولان کفرلری اعتقادی اولوب بونی آنلره ایلك شیطانلری وبرنجی مضللری هرکیم ایسه بردلیله و بر پیغمبر طرفندن نقله استنادی اولمیه‌رق اوتمهید ایلمشدر الهك انبیاسی بومثللو مضحك ومهلك اولان خسائس وفضائحدن و بویله تناقض واضحدن منزه ومبرادرلر . محالدرکه خالق ازلی اولان حق تعالی لحم ودمه منقلب اولسون یاخود آنك ارضده ویاسماده ولدی بولنسون ویاخود آنك غایت ونهایتی اولمیان قدم وبقاسی محدود یاخود متحیز ویا منقلب ومتحول اولسون . حاشا . اوبر الهدرکه کندندن بشقه اله وانك شبیه ونظیری یوقدر جلالی مقدس جمالی متعالیدر . هیچ اوله‌جك اولان بر بشره حلول

ایدرمیکه ؟ : کندوسی حی لایموتدر بوقسه ذات علیهٔ
قدسیه‌سی ایله برقادینك قارننه‌می کیررکه ؟ : کندینك
کرسیٔ عز واجلالی سموات وارضینی محیطدر . آنلره
دیملیدرکه « سز (عیسا) نك حاشا ﴿ الله ﴾ اولدیغنی
اعتقاد ایدر و بو اعتقادده اولیان خرستیان دکلدر
دیرسکز اویله دکلمی ؟ » آنلر البته [اوت !] دیه‌جکلردر
ایمدی کندیلرینه دیلورکه سز تحقیق حادث ومخلوق
اولان انسانلردن برینی خالق واله ازلی قیلدیغکز
جهتله بهتان عظیم وآچیق برمحال اوزرینه اقدام
ایتمشسکزدر (عیسی) حقنده اولان شو ایشکز آتی الذکر
بش وجهدن خالی اولمیوب شویله‌که : وجه اول سز آنی
یا بالذات اله ازلی ویاخود اله ازلینك مسکن ومحلی
قیلارسکز وجه ثانی (عیسی) کندی حقنده بویله برشی
سویلشمی ؟ و یاخود سزه دین (عیسا) یی نقل ایدن
تلامیذی اندن بویله برشی نقل ایتمشلرمیدر ؟ وجه ثالث
سز انی النده خارق عاده اوله‌رق ظاهر اولان برطاقم
آیات ومعجزاته مبنی اله قیلمش اولملیسکزدر ! وجه رابع آنی
سز سمایه صعود ایتدیکی ایچون اله قیلمش اولملیسکزدر !
وجه خامس بابا سز اوله‌رق حصولی سبیله ولادتی

امر عجیب اولدیغی ایچون آنی اله‌در دیمشسکزدر ! .
اکر آنك تولدی غریب وعجیبٌ اولدیغی یعنی بابا سز
طوغدیغی ایچون دیور ایسه‌کز او خصوص (آدم)
علیه السلامك وملائکهٔ کرامك خلقتندن اعجب دکلدرکه
حضرت (آدم) پدر ومادر سز خلق بیورلمش وملکلر
دخی نه والد ونه والده نه‌ده طینت وماده اولقسزین
یارادلمش اولدیغی حالده بونلردن برینه اله دینلمامشدر
ایمدی انلرله (عیسی) علیه السلام بیننده بزه برفرق
بیان ایتملیسکز مع هذا که انلرك حکمت ایجادی اندن
اعجبدر واکر دیر ایسه‌کز که : [(عیسی) النده برطاقم
خارق عاده شیلر ظاهر اولدیغی سبیله اله‌در] علماکز
بیلورلرکه (الیسع) النبی علیه السلام برمیتی حال
حیاتلرنده وبرمیتی‌ده وفاتلرندنصکره احیا ایتمشدر عالم
برزخده یعنی بعد الموت احیاء اموات معجزه‌سنی ابراز
واستعمال ایتمك ایسه قبل الموت اولان معجزهٔ مذکوره‌دن
اعجبدر و (الیاس) پیغمبر دخی برمیتی احیا ایتمش
و برقوجه قارینك اون ویاغنی برکتلمکله تام یدی سنه
طغارجغندن اون وشیشه‌سندن یاغ اکسك اولمامشدر
ویدی سنه یغمور یاغدیرماسنی جناب حقدن نیاز

ایتمکله علی التوالی یدی سنه یغمور یاغمامشدر و اکر دیه‌جك اولورسه‌کز که [(عیسی) بش چورکی بشبیك آدمه یدیرمشدر] جواب ویریلورکه (موسی) کلیم‌الله دخی قومی ایچون ربسنه نیاز ایتمکله ﴿الله﴾ آنلره تام قرق سنه من و سلوی یدیرمشدرکه آنلرك عددی التی یوزبیك نفوسدن زیاده ایدی و اکر (عیسی) علیه السلام دکزده یوریوب غرق اولمامش ایسه (موسی) علیه السلام دخی بحره عصاسیله ضرب ایتمکله دکز یاریلوب یول یول اوله‌رق کندوسی وجمیع قومی اورادن کچمش و فرعون ایسه جنودیله برابر آنلره متابعتنده غرق اولمشلردر بعده برقیادن اسباط بنی اسرائیلدن هربری ایچون بشقه اولمق اوزره اون ایکی کوز پیکار پیدا ایتدیرمشدر و مصر اهالیسنه اون درلو عجیب عذاب کتورمشدر «برنجیسی» الندن عصاسنی القا ایتمکله قورقنج برا ژدرها اوله‌رق جمیع حبال سحره‌یی اکل و بلع ایتمسی «ایکنجیسی» صولرینك قوقمسی و ایچنده اولان حیواناتك اولمسی «اوچنجیسی» اوزرلرینه قوربغه‌لر مسلط اولوب منزل و مأوالری انلرله طولمسی «دردنجیسی» جسدلرینه

قرق اباق دیدکاری موذینك اوشوتمسی «بشنجیسی» اوزرلرینه هرنوع سنکلرك ارسال و تسلیط قلنمسی «التنجیسی» حیوانلرینك کلیاً اهلاك اولنمسی «یدنجیسی» جسدلرنده چبانلر چیقمسی «سکزنجیسی» صغوقلر اصابت ایدوب اغاجلرینك اویوزدن برباد اولمسی «طقوزنجیسی» کافهٔ بلده‌لرینه چکرکه دوشمسی «اونجیسی» اوچ کون اوچ کیجه اوزرلرینه قرانلقلر چوکمسیدر و اکر دیر ایسه‌کزکه: [(عیسی) بنفسه الهدر زیرا سمایه صعود ایتمشدر انك ایچون بزانی اله قبلمشزدر] اوحالده (ادریس) و (الیاس) علیهما السلامی دخی اله قبلمکز لازم کلور زیرا مشار الیهما دخی سزجه بلا خلاف سمایه صاعد اولمشلردر و (ایوتا الانجیلی) دخی توراتك تصریحی و علما کزك اتفاقی اوزره سمایه چیقمشدر و اکر (عیسی) کندوسی ادعای الوهیت ایتمشدر دیه‌جك اولور ایسه‌کز اوحالده بر کذب فضیح و بهتان شنیع اظهار ایتمش اولورسکز کندی انجیللریکزده بو قولکزی رد ایده‌جك شیلر وار در الیکزده اولان انجیلده مذکوردرکه: [(عیسی) زعمکزجه حین صلبنده «الهی! الهی! بنی نیچون ترك ایلدك؟!» دیمشدر] و بنه (عیسی)

علیه السلامك «بنی سزه ﴿الله﴾ کوندرمشدر»
دیدیکی و بو صورتله کندوسنك انبیا زمره‌سندن بر بشر
اولدیغنی اقرار ایتدیکی نص انجیلدر و بوکا دائر
انجیللریکزجه نصوص عدیده واردر
مع ما فیه حضرت (عیسا) نك صلب اولنوبده «الهی!
الهی!» دیو صیحه ایتدیکی خبری انجیل حق نصوصندن
اولمیوب بلکه کندی انجیللریکز مفتریاتندن ایسه ده بز سزلك
تناقض ورسوایلقلریکزی ارباب بصائره بیلدیرمك
ایچون آنکا علیهکزه احتجاج ایتمشزدر [و بالله التوفیق]

—o—

—o[قاعدهٔ رابعه]o—

(ایمان بالقربان قاعده‌سی وانك صفت وصورتنه دائردر)

[١١]

معلومکز اوله که دین نصاری قربان خصوصنجه
دخی کفردر شویله که: انلر بر مایه‌سز اتمکه پاپاس
بعض شیلر اوقومغله اوآنده نان مزبور (عیسا) نك

[١١] بو قربان یونانیلرك (افخرستیا) تعبیر ایتدکلریدرکه ماهیتی
درون کتابده معلوم اوله جقدر • مترجم • ذ •

جسدی و بر قوپه شرابه براز شی اوقودقده شراب
اولساعت (عیسا) نك دمی اوله جغنی اعتقاد ایدرلر
و بوبابده آنلرجه تقرر ایدن اصول و قاعده بودرکه
هر کلیساده کندیلرنجه بیوك بر پاپاس بولنوب هرکون
اکا کلیسانك عادی پاپاسی برکوچك مایه‌سز اتمك ایله
بر قدح شراب کتوره‌رك اوکشیش عباداتی اثناده
آنلره اوقودیغندن نصاری او اتمکك عین (عیسی)
و شرابك دخی بعینه دم (عیسی) اولدیغنی اعتقاد ایدرلر
و بوزعم واعتقادی (متی) انجیلنك یکرمی التنجی بابندن
(٢٦) اخذ ایدرلرکه مرقوم اوراده حکایه ایتدیکی
اوزره [(عیسی) برکون حاشا قبل وفاته حواریونی
طوپلایوب آنلره بر اتمك پاره‌لمش وهر برینه بر پارچه
ویرمش و «بونی یك بو بنم جسدمدر» دیمش و بعده
برقوپه شراب ویروب «بونی ایچك بو بنم قانمدر»
دیمشدر!] بو سوز (متا) نك کندی انجیلنده اولان قولی
اولوب (یوحنا) که حضرت (عیسی) رفع اولنجه‌یه
قدر برابرنده ایدی انجیلنده بو «اتمك و شراب»
خبرینی ذکر ایتمامشدر ایشته بوده (متا) نك کذبنه
ومرقومك صرف محال و بهتان اولان شیئی نقلنه

دلالت ایدر اختلافدندر ونصاری اعتقاد ایدرلرکه:
[او هر کلیسا کشیشینك یاپدیردیغی اتمکك هر پارچه‌سی
بجمیع جسده یعنی بطوله وعرضه وعمقه (عیسا) در
ولو او اتمك یوز بیك جزئه تقسیم اولنسه بنه
هر جزئی (عیسا) در دیرلر] ایمدی آنلره دیملیدرکه:
«(عیسا) نك طولی (مثلا) اون وعرضی ایکی وعمقی بر
قارش ایدی کشیشك اوقودیغی اتمك ایسه اوچ قارش
کلمز پس نصل اولورکه طولی اون وعرضی ایکی
وعمقی برقارش اولان برجسد اوچ قارش مقدارنده
اولان برشیده اولسون بو هر عقل سلیم عندنده محالدر»
آنلر بوندن جواب ویروب دیرلرکه [آینه دنیا قدر
دکلدر آ؟ انسان! آنده قارشو طوتدیغی حالده بیوك
برجلری وعالی بنالری کوررکه آنلر آینه‌نك جرمندن
بیك مرتبه بیوکدر] ایمدی آنلره دینیلورکه «آینه‌ده
کورینان عرضدر جوهر دکل سز ایسه (عیسا) نك جوهر
وعرضنك او اتمکده اولدیغنی اعتقاد ایدیورسکزکه
بو عقلاً محالدر» برده «سز حضرت (عیسا) نك سمایه
چیقوب حاشا اللهك صاغ طرفنده اوطورمقده اولدیغنه
اجماع واتفاق ایتمشسکزدر ایمدی عجبا آنك جسدینی

او اتمکه ایندیرن کیمدر؟ وبرده حضرت (عیسی) بر آدمدر
سز ایسه اعتقاد ایدرسکزکه اتمکك هر جزئنده (عیسا)
نك جمیع جسدی موجوددر ولوکه او اتمك یوز بیك
جزئه منقسم اولسون بو حالده یوز بیك (عیسی) اولمق
و بلکه بوخصوص هر کلیساده جاری اولدیغندن
کلیسالرك عددنجه واو اتمکلر تعدد ایتدکجه اعداد غیر
متناهیه‌ده (عیسی) بولنمق لازم کلور! بو اعتقادده اولان
و بو آیینده بولنانلری جناب حق عالمره اضحوکه
وشیطانلره مسخره ایتمشدر {حسبنا الله ونعم الوکیل}
قربان مذکورك صورت ایفاسیله اولبابده اولان
عبادتلرینك بیان صفتنه کلنجه: ذکر اولنان باش پاپاسك
خادمی کشیشك امریله غایت خاص وتمیز خمیردن
بر اتمك یاپوب آنی پاپاسه برشیشه شراب ایله برابر
کتورر وکلیسانك چاکنی چالار خرسقیانلر چاك سسنی
ایشیده‌رك برای پرستش کلیسایه طوپلانوب صف صف
طوردقلرنده پاپاس شرابك برمقدارینی برکموش کاسه
ایچنه قویه‌رق واو خاص اتمکی برتمیز مندیل ایچنه
اله‌رق صغرلك اوکنه بکر وکون طوغدیغی طرفه
دونوب اتمکی النه آلور و [(عیسی المسیح) یهودیلر

کندوسنی اخذ وکرفت ایتدکاری کبی مبارك النه
آتمك الوب کوزلرینی سمایه وهرشیئه قادر اولان ذات
اجل واعلایه قالدیره‌رق لازم اولان دعا وتمجیدی ایفا
ایتدکدن صکره اتمکی قیروب حواریونه پارچه پارچه
وردی وانلره «یك بوبنم جسدمدر» دیدی] دیوب
بذاته اتمکی حقیقةً جسد (عیسی) یاپه‌رك و (عیسا) یی
ابن ❊ الله ❊ طانیه‌رق اوآتمکه سجده ایدر وسجودنده اکا
خطاب ایدرك دیرکه [سن آله السموات والارض اولان
(عیسا) سین! سن بطن (مریم) ده تجسد ایدن ذاتسین!.
سن کافهٔ عالملردن اول طوغان ابن الهسین! . سن بزی
کندك ایچون شیطانلر الندن قورتاره‌جقسین! . سن
سماده پدریکك صاغ طرفنده اوطورانسین!.. سکا
دعا وتضرع ایدرزکه بنی وکندی دمکله قورتاردیغك
امتکی مغفرت ایده‌سین] بونلری اوقویوب بعده او اتمکی
صفوف جماعته عرض واظهار ایتمکله آنلر دخی اکا
سجده‌یه قپانورلر وبعد ذلك پاپاس النه شراب
قوپه‌سنی آلوب جماعته [رمز (عیسی المسیح) وفاتندن
اول النه برکاسه شراب آلوب آنی حواریونه ویرمش
و «ایچك بوبنم قانمدر» دیمش ایدی!.] دیه‌رك او شرابه

سجده قیلار کندی سجده سندن صکره قالقوب آنی ده
جماعته عرض وارائه ایلدکده انلر دخی سجده ایتمکله
پاپاس او اتمکی اکل وشرابی شرب ایدر بعده انجیلدن
براز شی اوقیه‌رق دعا ایتمکله هرکس طاغیلور ایشته
انلرك صلات وقربانلری بودر! فنعوذ بالله من الخزلان!

—○○○—

قاعدهٔ خامسه

(پاپاسه اقرار ذنوب ایتمك قاعده‌سی وآنك صفتی)

معلومکز اوله‌که نصاری جنته دخول پاپاسه اقرار
ذنوب ایتمدکجه ممکن اوله‌میه‌جغنی وحتی اندن برکناهنی
کتم واخفا ایدن کیمسه‌نك واقع اولان اعتراف جرمی
کندی‌یه منفعت ویرمیه‌جکنی اعتقاد ایتدکلرندن هرسنه
پرهیزلری زماننده کلیسالره کیدوب کافهٔ کناهلرینی
اوراده مقیم اولان پاپاسه اقرار واعتراف ایدرلر اندن
ماعدا اوقاتده کیمسه کیدوب ده پاپاسه اعتراف جرم
ایتمز [١٢] مکرکه خسته اولوب اولمکدن قورقدقلری حالده

[١٢] بو رابی قتولك اصولنه مخصص اولمق کرك والا
اورتودوقسلرجه سنه‌ده درت دفعه پاپاسه اعتراف جرم ایتمك
واردر . قال المترجم . ذ .

پاپاسی جلب ایدوب کناهلرینی اکا اقرار واودخی
انلری عفو ومغفرت ایلر وانلرجه پاپاسك عفو ایتدیکی
کناهك عندالله دخی معفو اولدیغی اعتقاد اولنمقده در
بواجلدندرکه روماشهرنده اولان وزعملرنجه حضرت
(عیسا) نك روی ارضجه خلیفه‌سی بولنان (پاپا)
دیله‌دیکنه غفران ذنوب وخلاص ازجحیم ودخول
جنت براتی ویرمکده وبونك ایچون برچوق اموال
آلمقده در آنك سائر بلاد نصارا‌ده قائمقامی بولنان
پاپاسلردخی بویله غفران وایجاب جنان ونجات نیران
براتلری اعطا ایدوب نصاری انلری یازانلره کزیده
ماللر اعطاسیله اخذ ونزدلرنده حفظ ایدرلر تاکه
اولدکاری وقتده اوبراتی کفنه وضع وانکله
محقق جنته کیره‌جکلرینی اعتقاد ایلرلر بوده پاپاسلرك
اخذ اموال ایتمك ضمننده اولان حیله‌لرندندر آنلره
دیمليدرکه آنی نه ایچون وضع ایدرسکز؟ که: (عیسی)
سزه بویله برشی امر ایتمامش وآنك شاکردلری که:
(حواریون) درآکا اصلا اقرار ذنب ایتمامشلردر مع هذا که
کندوسی زعمکزجه ﴿الله﴾ وابن الله اولمق جهتیله
کناه مغفرت ایتمکه کافهٔ رهباینـدن زیاده اهل

واحقدر ویرده شبهه یوقدرکه کناه چیقاران پاپاس
اوده سزلك کبی بشردر واولورکه آنك سزدن زیاده
کناهی بولنور باخصوصکه سزی اضلال ایتمش ورأی
واراءه‌سیله کفره ایردیرمشدر!.. ایمدی آنك کناهلرینی
کیم چیقاره‌جقدر؟! لکن سزلر برطاقم اعمی ونابینالرسکز
سزلك پاپاسکزده سزدن زیاده کور اولمغله اعمایی کندی
کبی برنابینا یده‌جك اولورسه مهلکه‌لره دوشمك مقرر
اولدیغندن سز رهبانکزله برابر مخلد ومؤبد اولمق
اوزره نار جحیمه دوشه‌جکسکزدر زیرا سزلك کفر
واشراککزله برابر کناهلریکز مغفرت اولنمق امیدیکزی
جناب حق کتاب مجیدنده ﴿ان الله لا یغفر ان
یشرك به﴾ قول صادقیله قطع ایتمش وبنابرین
حضرت حقك سزی مغفرتی بوخبر صادق موجبنجه
محال اولمشدر ارتق (قسیسك) سزی مغفرت ایتمسی
بعید عن الامکان وبادیٔ سخر واستهزاء شیطاندر
﴿ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم﴾ و﴿من یغفر
الذنوب الا الله﴾.

(باب رابع)

(انلرك عقیدت شریعتری ذکرندەدر)

اشبو باب رابعك معقود لهی اولان آتی البیان عقیدته الی الیوم جمیع (فرق) نصاری متمسك ومعتقد اولوب برشرذمهٔ قلیلەدن غیری آنی ترك ایدن یوقدر وآنك کلیسی کفر وبری برینی مفسد ومناقضدر وآنی انلره ترتیب ایدن کندیلرینك قدماسندن بر آدمدرکه روما شهری اهالیسی میانده (شمعون الصفا) [١٣] دیمکله معروفدر وصورتی بودر [ایناورزا که واحد اولان بابایه که هرشیئك مالکی وکوریلان وکورلمیان شیلرك صانع وخالقیدر ودخی رب واحد اولان (مسیح)ه که ابن اللهدر وجمیع خلائقك ایلکیدر کافهٔ عوالمدن اول باباسندن طوغمشدر مصنوع دکل باباسنك جوهرندن اکه حقدر آنك الیله کافهٔ عوالم متقن ومتکون اولمشدر واول هرشیئك خالقیدر . ای معشرناس! بزم ایچون وبزم خلاص ونجاتمز ایچون سمادن اینمش وروح

[١٣] بوشمعون الصفا بوقاریده دخی ذکری یکدیکی اوزره رئیس الحواریین دیدکلری (بطرس) در .

القدسدن تجسد ایدوب انسان اولمش وآنی (مریم) حامل اولەرق (مریم)بتولدن طوغمشدر والمر چکوب (پیلاطوس) نام ملك زماننده صلب اولنوب قبره قونلمش وپیغمبرلرك یازدقلری اوزره دفننك اوچنجی کونی اولولر ارەسندن قالقمشدر - کافر انبیایه افترا ایتدی حاشا که پیغمبرلر بویله برمحال شی سویلسونلر- صکره سمایه چیقوب باباسنك صاغ طرفنه اوطورمشدر وبرکره دها اولولر ودیریلر میانده حکم وقضا ایتمك اوزره کلمکه مستعددر . وایناورز روح القدسه که بابا ایله اوغلدن چیقار [١٤] وآنکله انبیا تکلم ایلر -واسطهٔ وحی اولورلر دیمك استیەجك-! . . وایمان ایدرز واقتیسەکه غفران ذنوبدر وبدنلرمزك (بعدالوفات) قیامته وابدالآبدین اولەجق حیاته] انتهی .

بوسوزلرك یکدیکرینه اولان مناقضه ومغایرته کانجه: کلام مرقومك ابتداسی [ایناورزا که واحد اولان بابایه که : هرشیئك مالکی وکوریلان وکورلمیان شیلرك صانع

[١٤] طابع اصل هامشده دیرکه بوراسی شرق کلیساسی ایله غرب کلیساسی میانده مختلف فیه اولوب شرق کلیساسنجه روح القدس یالکز بابادن چیقار اوغلدن دکل اه . ذ .

وخالقيدر ودخی رب واحد اولان (مسيح)ه كه : ابن الله
وباباسی جوهرندن حق آلهدر] سوزی اولمغله كلاملرينك
اولنده جناب حقك وحدانيتنه شهادت اولنوب صكره
آنی متعاقب آنك ولدی اولديغی واو ولدك دخی بابا
جوهرندن آله ايدوكی ايله آنك عليهنه شهادت قيلنمشدركه
ايشته بو كفر وشركك نهايت درجه سی و وحدانيتك
غايت مرتبه ضد وخلافيدر جناب حق واحد واحد
اولوب شريك وشبيهدن منزه وانلرك كفر واشراكلرندن
متبارك ومقدسدر و برده ابتدا ﴿الله﴾ هر شيئك خالقيدر
دينلوب بعده [وايمان ايدرزكه (مسيح) هر شيئك خالقی
اولوب كافهٔ عوالم آنك اليله اتقان بولمشدر] دنيلهرك
﴿الله﴾ تعالی ايله برابر حاشا برخالق اشيا دها اثبات
اولنمشدركه : بو دهيك فاحش برتناقضدر وكذا [﴿الله﴾
كوريلان وكورلميان شيلرك صانعيدر] دنيلنجه بو قولك
تحتنده (مسيح) دخی داخل اولديغی وچونكه مشار
اليه بالضروره يا كوريلان وياخود كورلميان قسمدن
بولنديغی حالده متعاقباً [(مسيح) هر شيئك خالقيدر
وكندوسی مصنوع ومخلوق دكلدر] ديمك بنه تناقضدر
بونلرك بو دعالرينی شايد بهيمه لر وحيوانلر درك وتميز

ايده جك اولسه لر آنلر بيله دعوات مذكوره يی نصارايه
رد وانكار ايدرلر ايدی !.
حراست وهدايت الهيه نك انقطاعی وشيطانك تسلط
واستيلاسی مصائبندن جناب حقه صغنورز زيرا
شيطان ايسنديكی كبی بونلرله اوينامش وكندولرينی
جهنمه يدمشدر وينه كلام مزبورده دينلمشدركه
[(مسيح) عالملردن اول باباسندن طوغمشدر وجميع
خلائقك ايلكيدر !] ايمدی كندی طوغمزدن اول
اشيايی نصل خلق ايتمشدركه : كندوسی عدم محضدر؟!
وياخود بعد ميلاده هنوز سود امر برصبی ايكن
نصل خلق اشيا ايلمشدر ؟! وعجبا كندی طوغمز
وايجاد اولنمزدن اول سموات وارضينی و بونلرده
اولان بونجه مكوناتی كيم تدبير واداره ايدر ايدی؟!..
وكندوسی خلائقك ايلكی نصل اوله بيلور؟ كه : بو
زعمجه آنلرك جمله سنك خالقی اولدر زيرا ايلكی ديمك
اولی وابتدا وجودهكله نی ديمكدر !!.. خرستيان عقائدی
هپ بويله تناقض ومحاليت اوزرينه مبتنيدر چونكه :
(مسيح) ك هم ازلی برخالق قديم اولديغی وهمده مولود
اولوب (مريم) كندوسنی حامل اولهرق آنك بطنندن

طوغمش ایدوکنی اعتقاد ده اجماع و اتفاق ایدرلر که
بونلرك کایسی ایله جناب حق کندیلرینی عقلانك کولنجی
وشیطانلرك سونجی قیلمشدر باق شو خبیثك سوزینه که:
[(مسیح) پدری جوهرندن اکه حقدر] دیوب بعده
[سمادن اینمش و بطن (مریم) ده تجسد ایتمشدر] دیور!..
بو قول صراحةً (مسیح)ك ذاتاً سماده اولان بر جوهردن
جسد ایتمشده بعده سمادن اینوب بطن (مریم) ده تجسد
ایلمش اولدیغنی مفید اوله رق تعجب اجسام و جواهرك
تجسدنده دکل جسد و جوهر اولمیان ذات اجل و اعلانك
متجسد اولمسنده در جواهر و اعراضك خالقی اولان ربمز
تعالی و تقدس حضرتلری کندوسنك اندن (مسیح)
تکون ایده جك بر جوهری اولمق ویاخود بالتجزی بطن
(مریم) ده آنك دم و بولی و قازوراتیله مختلطاً مستقر
اوله جق بر جزؤی بولنمقدن منزه و متعالیدر. بو کافرلرك
جناب حق حقنده اولان جرأتلری نه بیوك و جناب
حقك حلمی نه چوقدر حمد اولسونکه حق تعالی بنی
انلرك مبتلا اولدقلری حاللردن وارسته قیلمشدر.
ومعلوممکز اولسونکه انلرك کتابلری نصوصنده بو
عقیده یی وحضرت (مسیح) حقنده اولان سائر

بالجمله عقائد کفریه لرینی رد و ابطال ایدر شیلر
واردر. ازجمله (لوقا) قصص الحوارییننك دردنجی
بابنده دیمشدر که (٢٤) [عالملری جمیع موجوداتیله برابر
﴿الله﴾ خلق ایتمشدر یر و کوکلرك ربی اودر
کندوسی مصنوع ایادی اولان هیاکلده ساکن اولمز
واشیادن هیچ برشیئه محتاج بولنمز زیرا انسانلره هیاکل
وارواحی ویرن اولدر و بزم وجود حیاتمز آنکله
اولوب ناسك هر ایچنده اولدیغی و محتاجی بولندیغی
شیلر اندندر]
ایشته (لوقا)نك بو قولی کتب الٰهیه نك نازل و انبیانك
ناطق اولدیغی سوزدر بوندن عقائد نصارانك کایسی
کفر و محال و یکدیکرینه مناقض اویدیرمه شیلر اولدیغی
وآنلرك آنی نه کتب الٰهیه دن و نه ده انبیاء عظامدن
اخذ و تلقی ایتمش اولمیوب بلکه بر طاقم کافر و کنهکار
کیمسه لرك تمهید و اختراعیله بونلرك بویله دعاوی باطله
واهواء کاذبه ده آنلره تقلید و تبعیت ایلمش اولدقلری
تبین ایتمشدر کندیلرینه دینیلورکه سزك جمهورلریکز
میانه سنده مختلف فیه اولمیان سابق التحریر عقیده یی
برکتابه و بر نبی یه نسبت ایده مدیککز حالده بزه خبر

ویرلک که عقائد مذکوره حقمی؟ یوقسه هپ باطلمیدر؟
اکر دیرلر ایسه که بعضیسی حق و بعضیسی باطلدر!
تحقیق کندیلری ابطال عقائد ایتمش اولورلر چونکه:
باطل اولان شیله الهه دیانت اولمز واکر دیرلر ایسه که
هپسی حقدر! (مسیح) ك ابتدا مخلوق و مولود
اولدیغنی وآنی وکوربلوب کورلمیان کافهٔ اشیایی
﴿الله﴾ خلق ایتدیکنی اعتراف ایتمش وبعده [(مسیح)
الهدر هرشیئك خالقیدر] دیه‌رك تناقض ایلمش
اولورلر که ایچنده بویله شنیع وفاضح تناقض ظهور
ایدن شی هیچ بروقتده حق اوله‌مز برده [(مسیح)
پدری جوهرندن الهدر!] سوزلری حاشا تماثلی اقتضا
ایدوب بوحالده عجبا برینه ابوت ودیکرینه بنوتی
کیم تخصیص ایتمشدر که حتی بری بابا ودیکری اوغل
اولمشده امر بالعکس اولمامش بوراسنی کندیلرندن
سؤال ایدرز؟!. {نسأل الله ربنا کمال العفو والعافیة
من حالهم ومآلهم آمین}

(بشنجی باب)

(حضرت (عیسا) نك اله اولمیوب مخلوق بر انسان وبرنبی)
(ذیشان اولدیغی بیانده‌در)

معلوممکز اوله که خرستیانلرك اعتقادینه وآنلرك (مسیح)
﴿الله﴾ وابن الهدر وخالق المخلوقاتدر کبی سوزلریله
اولان کفرلرینه متعلق ذکر ایتدیکمز شیلرك هپسنی اناجیل
اربعه مؤلفلری بولنان درت کشینك سوزلری ردوابطال
ایدر ازجمله انلردن (متی) انجیلنك برنجی بابنده حضرت
(مسیح) ك نسبی (مسیح) بن (داود) بن (ابراهیم)
دیو ضبط ایتمشدر که: ضبطمز بور (مسیح) علیه السلامك
یهودا بن (یعقوب) بن (اسحاق) بن (ابراهیم)
سبطندن اولمق اوزره (داود) علیه السلام ذریتندن
متناسلاً مولود اولدیغنی اقرار دیمکدر وهر کیمسه که
آنك تناسلی بنی آدمدن اولدیغی ثابت اوله او کیمسه
بلاشبهه آدمیدر زیرا جناب حق قدیم وازلی اولوب
نه کیمسه‌یی طوغورمش نه ده کیمسه‌دن طوغمشدر
کندی‌یه مماثل کیمسه یوقدر وکندندن ماعداسی
حادثدر صکره‌دن اولمشدر وینه (متا) نك اون طقوزنجی
بابنده (١٧ - ١٦) مذکور اولدیغی اوزره [برکون

بر كيمسه (عيسا) يه «اى ايى وخيرلو معلم !» ديو خطاب ايتديكنده (عيسى) اكا «بكا نيچون ايى ديورسين كه ايى انجق اللهدر» ديمشدر] كه: بو سوز مشاراليهك غايت تواضع و نهايت مرتبه ربيسنه وخالقنه اولان تأدبندن ناشيدر پس مشاراليه الوهيتده حقه نصل شريك ايديلور؟ و (يوحنا) انجيلنك اون يدنجى بابنده (٣ـ١) [(مسيح) كوزلرينى سمايه قالديروب واحد وخالق اولان اللهه تضرع ايله «نانسه سنك ربيحك تكرى اولديغنى و بنى بعث وارسال ايلديككى بيلمك واجبدر» ديدى] ديومذكوردركه: بوده حضرت (عيسى) كندوسنك من طرف الله و براى اعلام وحدانية الله مبعوث اولديغنى و «الله» تعالى حضرتلرى همان واحد وخالق اولوب آندن غيرى ياراديجى اولمديغنى اعترافدن عبارتدر ومشاراليهك وسائر بالجمله انبيانك خبر و يردكارى شيده بودر «صلوات الله عليهم اجمعين» اكر بوراده نصارادن برى ديه جك اولور ايسه كه: [(عيسى) بوراده كندينك برنبى مبعوث اولديغنى اعتراف ايتدى ايسه بر بشقه موضعده ده خالق ازلى اولديغنى ادعا ايلمشدر!] بز ديرز كه بو آكا افترادر مشار اليه

حضرتلرى آندن و كندوسنه آنى اسناد ايدنلردن بريدر سز بين النصين اولان تناقض فاحشدن تعامى ايتمشسكزدر چونكه: مشار اليه حضرتلرى كنديك مبعوث من عندالله بربشر اولديغنى اقرار و اعتراف ايتمشدركه صحيح اولانده بودر ارتق بوكا مناقض اوله رق كندى حقنده محال اولان خالق ازلى اولمق ادعاسى حق مشاراليهده نصل اولوره بيلور؟!.. بلكه بو كفره اقدمينك كذبلرندن اولوب بعده آنى حال كفر و تناقضى ايله برابر هر صنوفكز قبول وتلقى ايلمشدر و (متى) انجيلنك دردنجى بابنده ديمشدركه [شيطان (مسيح) ى كندينه سجده قيلمغه دعوت و اكا دنيانك ممالك و تجملاتنى ارائت ايدوب بكا سجده قيل بونلرك هپسنى سكا ويره يم ديدكده (مسيح) اكا «هر بشره اللهدن غيرى يه عبادت و آنك غيرى يه سجده ايتمامك يازلمشدر» ديو جواب ويرمشدر] ايشته بوده حضرت (مسيح) ك الوهيتدن برى اولديغنى اقراردر اكر اله اولمش اولسه ايدى شيطان اكا بو مثللو سوز سويلمكه جرأت ايده مزدى و (مسيح) ك او جوابنده دخى معبود انجق واجب الوجود حضرتلرى اولوب هيچ كيمسه نك آندن غيرى يه

سجده ایده‌میه‌جکنی اعلام واعتراف واردر بو استدلالمز
انلرڭ انجیللرنده اظهار ایتدکاری شیلرله کندی علیهلرینه
احتجاج اولمق اوزره بر تنزل قبیلندندر والا کرك
حضرت (عیسی) وکرك سائر انبیا شیاطینك وسوسهٔ
باطنهٔ خفیه‌لرندن بیله معصوملردر ارتق شیطان آنی
کندویه سجده ایتمك کفر صریحنه نصل دعوت
ایدر؟ که: بو آچیقدن آچیغه بر تسلط دیمکدر ومع مافیه
بونلرك اناجیل اربعه مؤلفینی اویدیرمه‌لرندن وانلرك
بومثللو حالاتی حضرت (مسیح) حقنده تجویز ایتملری
ادعالرندن عبارت اولدیغنده شبهه یوقدر!.. وینه
(یوحنا) انجیلنك آخرنده یکرمنجی بابك اون یدنجی
آینده [عیسی حواریونه «بن بابامه وباباکزه والهمه
والهکزه کیدرم» دیدی] دیمشدر «بابامه وباباکزه»
تعبیرندن مراد او وقتك اصطلاحنجه بنم وسزك مالکمز
دیمکدر اکر آنلر ﴿الله﴾ (عیسا) نك بو قولی ایجابنجه
باباسیدر دیه‌جك اولورلر ایسه بزده آنلره «بو صورتده
الله سزکده باباکز اولمق لازم کلور زیرا بابامه
وباباکزه دیمشدر» دیرز بعده مشارالیه جنابلری دفع
هرشبهه ایتمك اوزره «الهمه والهکزه» دیو تصریح

مرام ایتمش وارتق کندینك دعوای الوهیت ایتدیکنه
دلالت ایدر جهت براقامشدر و (متی) انجیلنك اوتنجی
بابنده (٤٠) [(عیسی) حواریونه خطاباً «سزی قبول
وایوا ایدن بنی قبول وایوا ایتمش اولورو بنی قبول ایدن
بنی بعث وارسال ایده‌نی قبول ایتمش اولور» دیدی] دیمش
و(یوحنا) دخی انجیلنك بشنجی بابنده (٣٠) [حضرت
(مسیح) لك «بن کندی مراد ومشیئتمله عمل ایتمك ایچون
دکل بنی کوندره‌نك اراده ومشیئتیله عمل ایتمك ایچون
کلدم» دیمش] اولدیغنی حکایه ایتمش و(مرقوس) دخی
انجیلنك آخرنده اون بشنجی بابنده [(عیسی) حاشا!..
چارمیخده ایکن «الهی! الهی! بنی نیچون ترك ایلدك؟»
دیو باغردی ودنیاده صوك سوزی بو اولدی] دیمشدر
حاشاکه جناب حق آنی ترك ایتسون یاخود یهودیلری
آنی صلبه مقتدر قیلسون لکن بونلر نصوص اناجیلدن
اولدقلرندن کندولرنجه مصدق بولندیغنه مبنی بزانلرله
کندی علیهلرینه احتجاج ایتمشزدر که نصوص مرقومه‌ده
حضرت (عیسا) نك ادعای الوهیت ایتمیوب بلکه
بالعکس شدائد ومصائب هنکامنده تضرع ودعا
واستغاثه والتجا ایده‌جك تکریبی اولدیغنه کندینك

اقرار واعترافی اولدیغنی تصریح واردر وایشته بونکله بالضروره عقائد نصارانڭ تکذیبی لازم کاور لکن نه فائده که کندیلری اصم واعمی وابکم اولدقلری جهتله تعقل ایتمزلر!.. و(لوقا) انجیلنڭ آخرنده [(مسیح) قبرندن قالدقدن صکره حواریونڭ اورته‌لرینه داخل اولدیکه انلر اولوقت بر تخته پوشده طوپلانمشلر وقپوسنی قپامشلر ایدی . حواریون انی ایچلرنده کوردکاری کبی قورقوب ملائکه ویاجن ارواحندن ظن ایتدیلر (مسیح) انلرڭ بو خوف وتلاشلرینی اکلاینجه کندیلرینه «یاهو! بنی دڭه‌یڭ وبیلڭ که ارواح روحانیه ده بنده کوردیککز کبی ات وکمیك اولمز» دیدی] دیمشدرکه: بونده‌ده حضرت (عیسا) نڭ ات وکمیکدن ومادهٔ حیوانیه‌دن مرکب اولوب اللهلقدن بری ومتبری اولدیغی اقرار اولنمشدر بوده یوقاروکی نص کبی اوله‌رق حضرت (عیسا) نڭ حاشا مقتول ومدفون اولوبده بعد الدفن قبرندن قیامی نصارای متقدمینڭ اختلاف وافتراسندن ومحال وکفر وضلالدن عبارت برطاقم دعاوئ باطله ایسه‌ده بز انی انجیللری نصوصندن اولدیغنه مبنی کندولرینڭ (عیسی) علیه‌السلام

وابن المهدر دیو واقع اولان ادعالری علیهنه حجت اقامه ایتمشزدر ایمدی هرکیم [(مسیح) جناب حقڭ مربوبی وپرورده‌سی اولوب طولاً وعرضاً نشو ونما بوله‌رق سن رشادته بالغ اولدیغنده حق تعالی آنی پیغمبر بعث ایتمشدر] دیرایسه تحقیق اوکیمسه حضرت (مسیح) ڭ وتلامیذ وحوارینڭ قولنده موافقت ایتمش وهرکیمکه بوکا مخالفت وبو قولڭ خلاف مقتضاسنی اعتقاد ایلیه تحقیق اوآدم حق وصوابه مخالفتله نعوذ بالله کفر صریحی اعتقاد ایتمشدر . واو اعتقادده اولانلره عامهٔ عقلا عندنده غایت مرتبه‌ده شنیع اولان برشی ترتب ایدرکه اوده (مسیح) ڭ لحم ودم اولدیغیله برابر انلرڭ معتقدی مثللو خالق ازلی اولمسنه کوره رب معبودڭ بر پارچه‌سی خالق ازلی وبرپارچه‌سی محدث ومخلوق قلنمش اولمسیدر چونکه (مسیح) انجیللری نصیله کندینڭ لحم ودم اولدیغنی اقرار ایدوب لحم ودم ایسه اجزای دنیویه‌دن اولان اغذیه واشربه‌دن حاصل واورادن متولد اولمغله انلرڭ قوللرینه یعنی [حضرت (مسیح) ڭ حاشا خالق الکائنات اولدیغی] ادعالرینه کوره بکلیتها دنیانڭ خالقی یندآنڭ اجزاسندن

برجزؤ اولمش واو جزؤ كندوسنك ده خالق بولنمش
اولور . زيرا اوده كنديناك مخلوقى بولنان دنيادن
برجزؤدر بوايسه افك وافترا اولان دعوالرك الك شنيعى
وخيالخانهٔ انسانيده صورت بوله بيلن متصوراتك الك
بعيديدر . هركيمكه بونى اعتقاد وبونكله تدين ايدر ايسه
تحقيق حق وهدايته مخالفتله كفر وضلالى التزام ايتمش
وجناب حق طرفندن غضبه مستحق وكنديناك اهل
خزلاندن اولديغى متحقق اولمشدر . وبنه محال شنيع
اوله رق آنلرك قول واعتقادنجه [خالق الكل اولان]
(عيسى) دنيانك برمقدارى وبرپارچه سى اولمق لازمكلور
مع هذا كه برشيئك برمقدارى انجق آنك كلياً
وجودندن صكره متحقق اوله جغندن هنوز موجود
ومعقول اولميان شى هيچ ديمك اولمغله اوقوله كوره
دنيانك خالقى معدوم وغير موجود برامر مجهول
اولمش اولور .

بن ظن ايدرم كه : بواعتقادك صاحب وموجدى آنلره
بونى محضا تعطيل قصديله تمهيد ايتمشدر زيرا كندوسى
اهل تعطيل زندقلرندن اولوب نصاراىي دخى غلطت
وقسوتلرى ايجابنجه هرمذاهب واقوالى قبوله مستعد

بولديغندن آنلره بويله الك شنيع محالاته مبتنى بولنان
انواع كفر وضلالى ترتيب وتأليف برله كندولرينى
مسخره ايتمشلردر . وآنلره ديمليوركه (مسيح) برنجى
انجيلك ناطق اولديغى اوزره طرناقلرينى وصاچلرينى
كسمش وجسدى اكنه بوينه نما بولمشدر !. ايمدى اكر
آنلرك قوللرنجه (مسيح) عليه السلام خالق ازلى ايسه
صاچ وطرناق كبى شيلرى دخى آنك اجزاسندن ايكن
بونلر كندى كلندن آيريلوب محو اوله رق خالق ازلى
ايله وجودلرى قالمامش وآنكده برمقدارى فساده
كيدوب برپارچه سى على حاله قالمشدر ! وبويله
برپارچه سى فاسد وتباه اولان شى فساداتك كليسنه
وصل وسارى اولوب بعض وكلى بولنان ذات
ايسه حدود وجهات ايله محدود وكندويه حد ومحل
اوله جق شيئه محتاج اوله جغندن بوصفتده بولنان
مفتقردر غنى ومستغنى دكلدر خالق ازلى اولان
تبارك وتعالى حضرتلرى ايسه براهين عقليه
ونصوص نقليه نك شهادتى اوزره نه جوهر
ونه عرض اولوب نه ده كنديسنك متجزى اولور
بركلى واردر . ذات مقدس قديمى متبعض ومتفرق

اولمز وكندى يه بوجه من الوجوه نقص وتغير
وتحويل لاحق اولمز كندوسى غنى على الاطلاق
اولوب جميع مخلوقات قاطبهٔ اطوار وكافهٔ احوالده
اكا محتاج ومفتقر وذات اجل واعلاسى كندى كنديني
اولان توصيف وتعريفى وجهله [ليس كمثله شئ فى
الارض ولا فى السماء وهو السميع البصير] در . وبناءً آنلره
ديمليوركه سزك شو خالق ازلى اعتقاد ايتديككز (مسيح)
بر بلده ده ساكن وبر زمانده كائن مى ايدى دكلمى ؟! آنلر
بونى انكاره قادر اوله مزلر زيرا (متى) و(لوقا) انجيللرى
مشار اليهك (هردوس) ملك زماننده بهوده منسوب
اولان بيت اللحمده تولد ايدوب بعده (پيلاطوس)ك
زماننده صلب اولنديغنى تصريح ايتمشلردر !...
وهر كيمكه زمانى ومكانى اوله زمان كندوسنه متقدم
وامكنه آنى محيط وبو حال وشانده اولان ذات
مخلوقدر وآنك بو صورتله مخلوقيتى ثابت اولنجه آنلرك
ايچنده (عيسا) نك اله حق اوغلى اله اولديغى وهر
شيئك خالقى بولنديغى زعمنده بولنانلرك اعتقادلرى بالكليه
باطل اولمش اولور !. وجزماً معلوم اولان موادندركه :
زمان اشياء مخلوقه دندر وشبهه يوقدركه (مسيح) دن

اول موجوددر ابدى نصل اولوركه زمان خالقندن
اول موجود ومكان كندى خالقنى محيط اولسون ؟ بو
ذهنلرده تخيل اولنان شيلرك شنيعى واولانجه محال
وبهتانك قبيحيدر !. هرشى كه زمان ايچنده موجود
اولمش وآنى زمان ومكان احاطه ايتمش اوله او مخلوق
ابن مخلوقدر (مسيح) عليه السلام اشرف انواع مخلوقاتدر
زيرا كه كنديلرى انسان اوغلى انساندر جناب حق
كافرلرك قوللرندن منزه ومتعاليدر

بو مقامده بنم بحول الله تعالى وقوته اكلانديغم شيلر
نصارانك دين وشريعتلرينك فساديله عقيدتلرينك
بطلاننى وبنم آنلردن اعراض وعدولم ايله نفسم ايچون
دين حق اختيار وافضل النبيين صلوات الله عليه
وعلى آله وصحبه وعلى جميع الانبياء والمرسلين
حضرتلرى شريعتنه اتباعمك بياننى مقتضيدر همان
جناب مولادن كمال برّ وتوفيق نياز ايدرز او بزم
رمزدر نه كوزل صاحب ونه كوزل معيندر [ولا حول
ولا قوة الا بالله العلى العظيم]

(التنجی باب)

(اناجیل اربعه مؤلفلرینك اختلافلریله آنلرك کذبلری)
(بیاننده‌در)

معلومکز اوله که اناجیل اربعه‌یی یاپان سالف البیان
درت کشی پك چوق شیده اختلاف ایتمشلردر که :
بوخصوص آنلرك کذبلرینه دلیلدر . اکر حق اوزرینه
اولیدیلر هیچ برشیده اختلافلری اولمزدی . جناب مولای
متعال کندی صفی و برکزیده‌سی حضرت ﴿محمد﴾ علیه
الصلاة والسلامه انزال بیوردیغی کتاب مجیدی حقنده
﴿ ولوکان من عند غیرالله لوجدوا فیه اختلافاً کثیراً ﴾
بیورمش اولدیغی جهتله امر اختلافی کذب علی‌الله‌ه
دلیل قیلمشدر [١٥] چونکه منزل من‌عندالله اولان
شیئك معانیسی مختلف ومبانیسی متزلزل ومضطرب
اولمز یالانجیلرك ایسه حق تعالی حقنده ایتدکاری
کذب وافترالری درونده برطاقم اختلاف واضطراب
وقوعیله آنلری رسوای ایتمك جناب حکیم وعلیم

---

[١٥] حاجی عبدی بك دیرکه بوآیت کریمه ارباب دقته خفی
اولدیغی اوزره کویا کتب مذکوره‌یه تعریض صددنده نازل
اولمشدر . اه لمترجمه . ذ .

تعالی وتقدس حضرتلرینك خبیثی طیبدن فرق وتمییز
ایلمسی حکمتی اقتضاسنجه امر مقرردر ایشته او درت انجیلی
کتب وتألیف قیلان درت کیمسه‌نك کذب صریحلرندن
بری بودرکه : مومی الیهمدن (یوحنا) نام مؤلف انجیلنك
اون‌اوچنجی بابنده (٢١) [حضرت (عیسا) نك یهودیلر
کندیبی اخذ ایتدکلری کیجه حواریونه « حقا بن سزه
سویلرم که سزدن بریکز بکا خیانت ایده‌جکدر » دیوب
بونك اوزرینه (یوحنا) - افندم سزه خیانت ایده‌جك
آدم کیمدر ؟ - دیو سؤال ایتدکده (عیسی) اکا جواباً
« اول شول کیمسه‌درکه بن اکا اتمکی ات صوینه باتیره‌رق
ویریرم » دیه‌رك اتمکی اولوجهله (یهودای اسخریوطی) یه
ویرمش وفی‌الواقع مشار الیه حضرتلرینه خیانتله
یهودیلری اکا دلالت ایدن او اولمش] اولدیغنی ذکر
ایتمش (ومرقوس) ایسه انجیلنك اون دردنجی بابنده
(٢٠) [حضرت (عیسا) نك اوسؤاله جواباً « بکا
خیانت ایده‌جك آدم بنم ایله برابر اتمکنی صحنه باتیراندر »
دیمش] اولدیغنی بیان ایلمش و (متی) انجیلنك یکرمی
التنجی بابنده (٢٣) [مشار الیهك معرض جوابده « بنم ایله
برابر اتمکنی - الده اولان انجیللرده الینی - تپسی یه

باتیر اندر » دیدی] دیمش و (لوقا) ایسه انجیلنك یکرمی
ایکنجی بابنده (٢١) [سؤال مذکوره جواباً (عیسا) نك
« بکا خیانت ایده جك کیمسه بنمله برابر شاکردلرك
ایچنده در » دیدی] دیو حکایه قیلمشلردر که : بو بر آچیق
اختلافدر چونکه : حضرت (عیسا) نك او سوزی بر قاچ
مجلسده مکرر اولمامشدر که حتی آنلر عبارەسنك مختلف
اولدیغنی زعم ایتسونلر!.. حالبوکه آنلرك او افادەلری
من حیث المآل دخی متحد دکلدر دیمك اولور که اودرت
کشیدن هر بری (عیسا) نك سوزینی کندیدن اویدرمه
بر عباره ایله تعبیر ایتمشدر مع هذا که (عیسی) ایتکی ات
صو ینه باتیرو بده بالخاصه (یهودای اسخریوطی) یه
ویرمکله کندی یه خیانت ایده جك کیمسه نك کیم
اولدیغنی تعیین ایتمش وارتق مراد منکشف اولمق لازم
کلمشدر!.. بوندن بویله نقل ایده جکم سوزلر دخی بتون
اواناجیل اربعه مؤلفلرینك کذب و تناقضلرینه دلالت
ایدر شیلردر .

ازجمله (متی) انجیلنك یکرمنجی بابنده (٣٠) [(عیسی)
- اریحا - مملکتندن چیقدقده کندوسنه ایکی اعمی « یا ابن
داود بزه مرحمت ایله » دیو ندا ایتمکله اولدخی آنلرك

کوزلرینی آچمشدر] دیوب (مرقوس) ایسه انجیلنك
اونجی بابنده (٤٦) [(عیسی) مملکت مرقومەدن
چیقدقده کندوسنه بر کور - یا (عیسی!) بکا مرحمت ایله -
دیو باغرمش واوده آنك کوزلرینی آچمشدر] دیمشدر
حالبوکه انجیلدن معلوم اولدیغی اوزره حضرت
(عیسی) ذکر اولنان مملکتدن یالکز بردفعه کچمش
اولدیغی جهتله بونلردن بری مطلقا یالاندر یا (متی)
(عیسا) یه کوزلرینی آچدیرمق املیله ندا ایدن اعمانك
ایکی اولدیغی بیاننده یالان سویلمش یاخود (مرقوس)
اعمانك بر اولدیغنی ذکر ایتمکله کذب ایلمشدر زیرا قصه
بردر و مرقوم (متی) ایله (مرقوس) لر (عیسا) یه ندا
ایدن اعمانك مشار الیهه یا ابن داود! دیو نداو آنی نسل
بشره نسبت ایتدیکنی اقرار ایلملرنده نصارانك عقائدینی
نقض و تکذیب ایده جك جهت واردر چونکه : اعمی
اکا کندی تحریرلری اوزره یا « الله! » یاخود یا ابن
الله! و یاخود زعملری و جهله ای مخلوقاتك خالق!
دیو ندا ایتمامش بلکه - یا ابن داود! - دیو ندا ایدرك
کندوسنی انبیاء کرامدن بر نبی یه نسبت ایلمش
وبو صورتله مشار الیهك والدەسی حضرت (مریم) لر

نسبت شریفی اشبو عنصر طاهردن اولدیغنه ایما واشارت قیلمشدر . وفی الواقع مشار الیها جنابلرینك نسبلری اویله در کندیلری یهودا بن (یعقوب) بن (اسحق) ابن (ابراهیم) علیهم السلام سبطندن اولان (داود) بن (ایشا) ذریتندندر

وبنه اناجیل مذکوره اکاذیبندن بری دخی بودرکه : (متی) انجیلنك یکرمی یدنجی بابنده (٤٤) [(مسیح) ایله برابر ایکی خرسز صلب اولنوب انلر ـ حاشا ـ حین صلبنده (عیسا) یه شتم وسب ایدرلر ایدی] دیو محرر اولوب (لوقا) ایسه انجیلنك یکرمی اوچنجی بابنده [خرسزلك بری (عیسا) یی استهزا ایله ـ اکر سن حق مسیح ایسهك هم کندیکی وهم بزی قورتار ـ دیدکده دیکری اکا ـ سن اللهدن قورقازمیسین؟ و بیلیورمیسین؟ که : آنك باشنه کلان سکاده کلمشدر !. وبزه اولانه بن و سن مستحق ایسه کده او مستحق دکلدر ـ دیوب بعده (مسیح) ه ـ افندم ملکوتکدن کلدیکنده بنی اونتمه ـ دیمکله (مسیح) کندوسنه « سکا حقا سویلرمکه سن او کونکی کونده بنمله برابر جنة الفردوسده اولورسین » دیدی] دیو تحریر ایتمشدر بوده براچیق اختلافدر زیرا (متی) او ایکی خرسزك

ایکیسنی ده اهل نار قیلمشدر چونکه : آنك روایتنه کوره آنلر حضرت (عیسا) یه سب وشتم ایتمشلردر !... (لوقا) ایسه آنلردن برینه جنتی ایجاب ایتدیرمشدر !... ومع مافیه کرك (متی) وکرك (لوقا) اصل قصدده یعنی حضرت (مسیح) ك صلبی حکایه سنده یالان سویلمشلر وانکله کافر اولمشلردر . و(یوحنا) که (مسیح) مصلوبك صلبنده حاضر ایدی انجیلنك اون طقوزنجی بابنده (١٨) [(مسیح) ایله برابر چارمیخ اولنان ایکی سارقدن بری آنك صاغ جانبنه ودیکری صول طرفنه صلب وچارمیخ اولنمشدر !.] دیوب مرقوملرك (عیسا) یه برشی سویلدکلرینی ذکر ایتمامشدر که : بوده تام براختلاف واضلالدر !..

اختلاف اناجیلدن بریده (متا) نك انجیلنك یکرمی برنجی بابنده (٥) [پیغمبرلرك اندن اوتوری « سزك سلطانکز سزه راکبا کلهجکدر » دیدکلرینه مبنی (مسیح) بر دابه یه راکب وقدس شریف جانبنه سایر وذاهب اولدی] دیدیکیدرکه (مرقوس) انجیلنك اونبرنجی بابنده (٧) [(مسیح) دابه یاوریسی بر صیپا اوزرنده ایدی] دیوب آنك دابه یه بندیکنی ذکر ایتمامش و(لوقا) ایسه انجیلنك

اون طقوزنجی بابنده (۳۰) (متا) نك دیدیكی كبی [(عیسی) دابه اوزرنده ایدی] دیمش و (یوحنا) دخی انجیلنك اون ایكنجی بابنده (۱٤) (مرقوس) ك افاده‌سی وجهله [(مسیح) ك برصیپا اوزرنده اولدیغنی] بیان ایتمشدر. باقك شونلرك شو اختلاف بارده‌یه (مسیح) ك صیپایه بندیكی قوللرنجه اولان كذب ظاهرلرینه كه: (مسیح) ك مركوبی اولان حمارك یاشی كوچك اولدیغنه مبنی آنی صیپا ایتمشلردر مع هذا كه برحمارك سنی صیپا صاییله‌جق قدر كوچك اولور ایسه اكا انسان نصل بنه بیلور؟!!...

وبنه اختلاف اناجیلدن بری بوكه: (متی) انجیلنك یكرمنجی بابنده (۲۱) [زبدایك زوجه‌سی مریم (مسیح) ه كلوب اكا – شو ایكی اولادمك بری یارین ملكوتده سنك صاغكده و دیكری صولنده اوله‌لر – دیدی] دیو تحریر ایدوب (مرقوس) ایسه انجیلنك اوننجی بابنده (۳۵) دیمشدر كه: [(عیسا) نك تیزه‌سنك كه: زبدایك زوجه‌سی مریمدر ایكی اوغلی اولوب آكا – یامعلم! بز ایسترزكه سندن هرنه دیلر ایسه‌ك حقمزده آنی انعام ایده‌سن – دیدكارنده (عیسی) انلره «سزنه ایسترسكز؟»

دیو سؤال ایتمكله جواب اوله‌رق – بزم بریمزی ملكوتده صاغ طرفكه و دیكریمزی صول طرفكه اوتورتمغله انعام ایله! – دیدیلر] دیو حكایه ایتمش (لوقا) ایله (یوحنا) ایسه انجیللرنده بو قصه‌یه دائر برشی ذكر ایتمامشلردر!...

مع هذا كه (یوحنا) (مسیح) علیه السلامه ملازمت ایتمش و مشار الیه رفع اولنجه‌یه قدر آندن آیرلمامشدر بوبابده براختلاف ركیكده (متا) نك روایتنجه زبده‌ای اوغللرینك ملكوتده اولمرینی (عیسا) دن انااری طلب و نیاز ایلمش! بولنمسی و (مرقوس) ك تحریرینه كوره ایسه طلب مزبور آنلرك كندیلرندن واقع اولمش! اولمسی و دیكر ایكی مؤلفك ایسه قصهٔ مرقومه‌یی اصلا قاله المامغله اوته كیلره كلیاً مخالف دوشمسیدر!

اختلافلرینك بریدخی بوكه: (متی) انجیلنك طقوزنجی بابنده (۱٤) [(یحیا) نك شاكردانی (مسیح) ه – بزو فریسیلر نیچون صائم اولورزده سنك شاكردلرك اوروج طوتمزلر؟ – دیدیلر] دیوب (مرقوس) ایسه انجیلنك ایكنجی بابنده (۱۸) [كاتبلر و فریسیلر (مسیح) ه – (نیچون) یحیانك تلمیذلری اوروج طوتارلرده سنك شاكردلریرو ایچرلر و اوروج طوتمازلر؟ – دیو سؤال ایتدیلر] دیمشدر كه:

بونلردن تحرير اوله كوره صائم وسائل اولنلر تلاميذ
(يحيى) اولوب تحرير ثانى يه كوره ايسه سويلينلر طائفهٔ
كتاب ايله فريسيلردر (يحيى) بن (زكريا) تلاميذينك وجه
صياملرندن سؤال ايتمشلر وكنديلرينك اوروج طوتوب
طوتمدقلرينى قاله آلامشلردر وبنه جمله اختلافلردن برى
(متا) نك انجيلنك اوچنجى بابنده [(يحيى) چكركه وبال
اكل ايدر] ديو تحرير ايليوب بعده اون برنجى بابنده
[حضرت (عيسا) نك يهوديلره خطاباً سزه (يحيى) ييز
وايچمز اولديغى حالده كلدى سز اكا مجنون ديديكز
و- كندندن اوتورى - انسان اوغلى يير وايچر اوله رق
كلدى اكاده بو برايچى بيوك آدمدر يه جك يير وشراب
ايچر ديديكز «ديمش] اولديغى ازبار ايتمسيدر كه: مرقومك
اشبو كلامينى بيننده منافات واردر!.. بر كره حضرت
(يحيا) نك ييز ايچمز اولديغى سويلمش وبر كره ده آنك
چكركه وبال اكل ايتديكنى حكايه ايلمشدر!. وخرستيانلر
حضرت (عيسا) نك شو قولنده كنديلرى عليهنه حجت
صريحه اولديغندن غفلت ايتمشلردر!.. چونكه:
روايت مرقومه يه كوره مشار اليه حضرتلرى
كندوسنه انسان اوغلى اطلاق ايتمش و« يير وصو

وشراب ايچر» ديمشدر كه: بو سوز كندوسنك آدم اوغلى
آدم اولديغنى وغدايه وطعام وشراب ايله جسدينى
قوامه محتاج بولنديغنى اقراردن عبارتدر. بو ايسه
آنلرك (عيسا) نك اله اولديغى ادعالرنده كندولرينى
مكذبدر ﴿الله﴾ تعالى آنلرك كفرلرندن پك عالى ومنزهدر.
وبنه آنلرك اختلافلرندن وجناب الهه ورسولنه اولان
كذب صريحلرندندر كه: (يوحنا) انجيلنك بشنجى بابنده
(٣٧) [حضرت (مسيح) ك يهوديلره « بنى كوندران
بابام بكا شهادت ايدر آنى كيمسه كورمامش وابداً سسنى
ايشتمامشدر » ديديكنى] ذكر ايتمش و بو سوز كرچكدن
قول (مسيح) ه قريب بولنمشدر. (متى) ايسه بوكا
لفظاً ومعناً كفر صريح ايله مخالفت ايدرك انجيلنك اون
يدنجى بابنده [(مسيح) (حواريون) دن (پترو) پطرس
و (چاقو) يعقوب و (يوحنا) ايله برابر طابور طاغنه
چيقدى جبلك اوستنده اوطوردقلرنده كورديلر كه
(مسيح) ك يوزى كونش كبى پارلار باقمغه قادر اولمديلر
وسمادن بابانك سسنى ايشتديلر كه « بو بنم كندم ايچون
اصطفا واختيار ايتديكم ولدمدر آنى دكله يك واكا ايمان
ايدك » دير ايدى] ديو تحرير ايتمش و (مرقوس) دخى

انجیلنك طقوزنجی بابنده بویله سویلنمشدر و (یوحنا)
انجیلنك اون دردنجی بابنده (۷ و ۹) [(مسیح)
(حواریون)ه « سز بنم بابامی کوردیکز » دیوب (فلیبوس
الحواری) دخی ـ افندم بز بابایی نصل کوره بیلهلك ؟ ـ
دیدکده (مسیح) اکا جواب اولهرق « یا (فلیبوس !)
بن چوق وقتدر سزك ایله یم و سز بنی بیلدیکز یا فلیبوس !
هر کیم بنی کورمش ایسه تحقیق بابامی کورمشدر ! » دیدی]
دیمشدر ایشته بوده اختلاف ظاهر و کفر فاحشدندر زیرا
(یوحنا) برکره [حضرت (عیسا) نك « بنی کوندران بنم
صحتمه بوتمه شهادت ایدر آنی کیمسه کورمدی و سسنی اصلا
کیمسه ایشتمدی » دیدیکنی] ذکر ایتمش و برکرهده [مشار الیهك
(حواریون) ه « سز بنم بابامی کوردیکز و بیلدیکز بنی
کورن بابامی کورمش اولور » دیدیکنی] بیان ایلمشدر که :
بونلر بری برینه مخالفدر (متا) نك جبل طابور قصهسنده
اولان قولیده بویله در [اوراده (عیسانك) یانده اولان او
اوچ کشی بابانك یعنی حق تعالانك کلامنی ایشتدیلر ﴿الله﴾
آنلره (مسیح) دن اوتوری بو بنم اصطفا ایتدیکم ولدمدر
دیدی دیمشدر] حاشا که ! . . . جناب ﴿حق﴾ مخلوقاتنه
کلامنی ایشتدیرسونده کندوسی ولدو صاحبهدن ـ یعنی ـ

(زوجه) دن مقدس و منزه ایکن حضرت (عیسا) یه
اوغلمدر دیو شهادت ایتسون ! . . بلکه بونلر کندیلرینك
بهتانندن و جناب ﴿مولی﴾ و رسولی حضرت (عیسا) یه
کذب و افترا ایتمکه اولان جرأتلرندندر ! . . و بتون
بو یالانلردن مقصودلری (مسیح) علیه السلامك الوهیتی
و آنك ابن الله اولدیغی اعتقادلرینی ترویج ایتمکدر . تعالی
الله عن ذلك . جنـاب حق قدرت عظیمه و حکمت
باهرهسی ایله کندیلرینی بویله تخاذل و تناقض ایچنه
براقشدر نه سویلدکلرینی اکلاماز اولمشلردر ! . .

(یدنجی باب)

(نصارانك حضرت «عیسا» یه نسبت ایتدکلری یالانلره و مشار الیهك)
(اواقوال و اعتقاددن بالکلیه بری اولدیغنه دائردر)

اکاذیب مرقومهدن بری (لوقا) انجیلنك یکرمی ایکنجی
بابنده (۳۱) مذکور اولان ماده درکه : مرقوم اوراده
[حضرت (عیسا) نك (حواریون) ه خطاباً « شیطان سزك
یقینکزك یعنی ایمانکزك فسادینی ایستر » دیوب بعده
آنلردن بالخاصه (بطرس) ه خطاباً « بن بابامدن شیطانك

سنك افساد ايمانكه يول بولهماسنى تمنى ايدرم »
ديديكنى وحضرت مشاراليهك بو سوزندن يعنى
شيطان آنك ايمانى افساده يول بوله‌ميه‌جغى اخبارندن
برقاچ كون صكره مرقوم (پطرس)ك (عيسا)يى انكار
ايتديكنى و (حواريون) ايچنده آندن بشقه مرتد اولان
اولمديغنى] بيان ايتمشدر !...

باقك شو حريفلرك نبى معصوم وبلكه ﴿الله﴾ وابن الله
اعتقاد ايتدكلرى آدمدن نقل ايتدكلرى سوزه !...
حضرت (عيسى) كندى حوارى وتلاميذى ايچندن
بالكز برشخص حقنده آنك ايمانى افساده شيطانك يول
بوله‌ماسنى جناب حقدن نياز ايتمش اولديغى نصل اخبار
اولنور وآندن صكره حضرت (عيسا)نك خير دعاسنه
مظهر اولمش اولان برشخص شيطان آنك دين و ايمانى افساد
ايتمكله (حواريون) ايچنده منكر ومرتد اولان انجق
او اولمشدر !... نصل دينيلور؟ عجبا پيغمبرانك اخبار آتنده
خلف وقوعنى وآنلرك سوزلرينى تجويز ايتمك كفريله
قاريشيق اولان بو تناقضى بيلمز برآدم بولنه‌بيلورمى؟...
بونلر بتون آنلرك (عيسى) عليه السلام حقنده اولان كذب
صريحلرندندر والله العظيم مشاراليه حضرتلرى محض

ضلال واضلال اولان شو اقوالدن بريئ سويلمامشدر
﴿فنعوذ بالله من الخزلان﴾
اكاذيبدن برى ده (يوحنا)نك انجيلنك بشنجى بابنده (١٩)
[حضرت مسيحك يهوديلره « حقا بن سزه ديرمكه اوغل
كندولكندن برشى ايشلمكه قادر اوله ماز مكر بابانك
ايشلديكنى كورمش اوله » ديديكنى] نقل وازبار ايتمشيدر
قطعياً معلومدركه حضرت مشار اليه يمك يمش وصو
ايچمشدر حالبوكه باباسندن يعنى منعم ومربيسى بولنان
جناب ﴿مولى﴾دن بويله برشى وقوعنى كورمامشدر زيرا
او قدوسدر اثر احتياجدن غاية الغايه منزه ومتعاليدر
مقصود ومحتاج اليهدر كنديدن بشقه اله يوقدر سائراثنا
جيل ثلثه اصحابى قول مذكورى انجيللرنده ثبت ايتمامشلردر
وينه اكاذيبدن برى مرقوم (يوحنا) نك انجيلنك اون
يدنجى بابنده [حضرت (عيسا)نك ـ حاشا ! ـ قبل وفاته
جناب حقه تضرع ايله « يارب بيلورمكه سن بنم دائما
دعامى مستجاب قلارسين ايمدى سندن نياز ايدرمكه بنم
شاكردلريمه دنيا وآخرتده هر شيدن نجات ويره‌سين »
ديمش] اولديغنى تحرير ايلمشدر كافهٔ علماء نصارادن نقل
متواتر ايله معلومدركه حضرت (عيسا)نك اكثر تلاميذى

سیف ایله قتل و بعضیسی صلب اولنوب بعضیسنك
دخی دریسی صویله‌رق انواع عذاب ایله معذب
اولمشلردر حاشا که : جناب ﴿حق﴾ رسولی حضرت
(عیسی) کندوسندن (حواریلری) نك دنیا و آخرتده
نجات و سلامتلرینی نیاز ایتسونده آنلری بویله الملره
وچیرکین اولومله‌ره دوچار ایلسون بونی (یوحنا) حضرت
مشار الیه حقنده کذب اوله‌رق سویلمش باقی اناجیل ثلاثه
اصحابی حضرت (عیسا) نك بویله بردعاسی اولدیغنه
دائر انجیللرنده هیچ برشی ذکر ایتمامشلردر !..
وینه مرقوم (یوحنا) انجیلنك اون بشنجی بابنده (٢٤)
[(عیسی) « اگر بن آنلره بندن اول کیمسه‌نك اجرا ایتمدیکی
معجزاتی کوسترمامش اولیدم آنلرك بکا قلت ایمانلری
سببیله کناهلری اولمازدی » دیدی] دیمشدر حاشا که :
حضرت (عیسی) بونی سویلمش اولسون زیرا کندوسی
قطعیاً بیلورکه کندندن اول اولان حضرت (موسی)
پك چوق معجزهٔ عظیمه ابراز ایتمشدر وکذا (الیسع)
علیه السلام دخی (عیسا) دن اولدر بونلرك ایکیسی ده
احیاء اموات ایتمش و (الیسع) علیه السلام حضرت
(عیسی) کبی ابراء ابرص قیلمش یعنی آبرش کیمسه‌یی ابی

ایتمشدر ارتق مشار الیه حضرتلرینك بن کندمدن
اول کیمسه‌نك کتورمدیکی معجزه‌لری کتوردم دیدیکی
نصل ظن اولنه بیلور؟ بونیده مرقوم (یوحنا) اویدیرمش
ودیکر اوچ انجیل اصحابی آندن بویله برشی نقل
ایتمامشلردر و (مرقوس) انجیلنك اوننجی بابنده (٢٩)
[حضرت (مسیح) ك « هرکیم بنم ایچون اوی یاباغچه‌لری
ویا تارلالری ویاخود اولاد ویا اقاربنی ترك ایدرسه
اول کیمسه دنیاده ترك ایتدیکی شیئك یوز قاتنی
وآخرتده جنتی آلور » دیمش اولدیغنی] نقل وازبار
ایدوب (متی) ایسه انجیلنك اون طقوزنجی بابنده
(٢٩) [اوآدم ترك ایتدیکی شیلرك یوز قاتنی آلور
وجنت آنك اولور دیدی] دیوب دنیایی ذکر ایتمامشدر
و (لوقا) دخی انجیلنك اون سکزنجی بابنده (٣٠
ـ٢٩) [دنیاده ترك ایتدیکی شیلردن زیاده‌سنی وجنتی
آلور] دیدی دیوب (یوحنا) ایسه بونلردن برینی ذکر
ایلامشدر بوده حضرت (عیسی) حقنده آشکار بریالاندر
چونکه : پك چوق کیمسه‌لر حضرت (عیسی) اغورینه
برچوق او و باغچه و تجارتکاهلرینی ترك ایتمشلر و ترك
ایتدکلری شیلرك نه یوز قاتنه ونه اکا قریب برمقداره

نائل اوله مامشلردر . (عيسى) بونى سويله مامشدر لكن
آنلر آنك حقنده يالان سويلشلردر . جملهٔ اكاذيبدن
برى دخى (متا) نك انجيلنك اون طقوزنجى بابنده ذكر
ايتديكى شيدركه (٣) [فريسيلر حضرت (مسيح) ه
انسان ايچون قاريسنى بر كوچك قباحت اوزرينه
بوشامق حلال اولورمى؟ ديو سؤال ايتدكارنده (مسيح)
آنلره «توراتده اوقومديكزمى؟ كه: ارككى وديشى يى
خلق ايدن ﴿الله﴾ «انسان قارى ايچون اناسنى وباباسنى
ترك ايدوب زوجه‌سيله برلشه‌رك ايكيسى بر وجود
اولور» ديمشدر ديو جواب ويرمشدر!...»] بو دخى
حضرت (عيسى) ايله تورات حقنده بر افترادر زيرا
كلام مرقومى تبارك وتعالى حضرتلرى سويليوب
آنجق آنى كتب نبويه (آدم) عليه السلامدن
منقول اولمق اوزره حكايه ايتمشدر [١٦] چونكه:
جناب ﴿حق﴾ (حوا) يى حضرت (آدم) ه ضلعندن
خلق ايله اش قيلديغنده او يانه‌رق آنى مشاهده
ايتديكى كبى «بونك ايچون انسان انا وباباسنى ترك

[١٦] للمترجم سفر تكوين المخلوقاتك ايكنجى بابنك يكرمى دردنجى
آيتنده بويله اكلاشيلور. انتهى . . ذ . .

ايدوب زوجه‌سيله بر وجود اولورلر!» ديمشدر حاشا كه
حضرت (عيسى) آنى توراته عزو ايتسون! تورات
وانجيل كنديلرنك حفظنده اولديغندن آنلرده جناب
﴿حق﴾ نه بيورمش ايسه مشار اليه حضرتلرى انجق
آنى سويلر لكن (متى) بو بابده مشار اليه حقنده يالان
سويليوب اناجيل ثلاثهٔ باقيه اصحابى بونى سويله مامشلردر!
وينه اكاذيبدن برى بوكه (يوحنا) انجيلنك اوچنجى بابنده
(١٣) [(عيسى) سمايه انجق اورادن اينن چيقار ديدى]
ديمشدر! بو ده باطل ومشار اليه حقنده بر كذبدر زيرا
(ادريس) و (الياس) عليهما السلامك سمايه چيقدقلرى
توراتده مذكور اولوب مع هذا كه مشار اليهما حضراتى
ارضه سمادن اينمامش و زمان صعودلرنده دكين يريوزنده
ياشامشلردر و انجيلده حضرت (عيسى) نك سمايه صعود
ايتديكى مذكور اولوب اوده اورادن اينمامشدر بزم
پيغمبريمز حضرت ﴿محمد﴾ صلى الله عليه وسلم افنديمز
دخى ليلهٔ معراجلرنده سمايه صعود ايلمش وحالبوكه
كنديلرى سمادن هبوط ايتمامشلردر ايشته بونده ده
(يوحنا) نك حضرت (عيسى) حقنده يالان سويلديكى
تبين ايتمش و ديكر اوچ ارقداشى بونى نقل ايتمامشلردر

اکر نصارادن بری دیه جك اولورایسه که : [حضرت (عیسی) بونی سویلش وآندن انجق ارواحی مراد ایتمشدر!] اکا دینلورکه بو تورات وانجیلك مخالفیدر زیرا آنلرده سمایه صعود ایدن انبیانك بزم پیغمبریمز حضرت ❁ محمد ❁ علیه الصلوة والسلام افندیمزکبی مع ارواحهم صعود ایتدکلری مذکوردر و اکر دیرلرایسه که: [حضرت (عیسی) اوسوزدن اجسادی اولوبده وفات زماننده ملکلرك آلوب سمایه چیقاردیغی ارواح بشری مراد ایتمشدر!] بز دیرزکه بو بر احتمالدرکه دلیل ایله ساقط اولور الفاظده اصل اولان عموم وحقیقتدر مکرکه بدلیل بونلرك خلافی ثابت اوله !. کفارك ایسه ارواحی سمایه چیقمیوب سجینه واسفل سافلینه کیدر پس نصارانك سوزلری باطل وحضرت (عیسا) یه اولان کذبلری متبین اولدی ویالانلرندن بریده بوکه (متی) انجیلنك یکرمی برنجی بابنده (٢٠ ـ ١٨) [حضرت (عیسا) نك حواریونه [١٧] کیدرایکن آجیقوب جاده نك قربنده برانجیر اغاجی

[١٧] وصباحلین شهره عودت ایدر ایکن آجیقدی اه هکذا اثبتوا (فلینظر)

کورەرك اکل ایتمك اوزره اولطرفه متوجه اولدقده اوزرنده یمش بولمامغله اغاجه بد دعا ایتدیکنی وآنك اوزرینه اغاجك اول ساعت قوریدیغنی] نقل وتحریر ایتمش و (مرقوس) دخی انجیلنك اون برنجی بابنده (١٣) بوخبری حکایه واوزرینه برده او زمانك انجیر وقتی اولمدیغنی علاوه ایتمشدر ایمدی باقك بونلر نبی اللهه خلقك اغاجلرندن وقتسز انجیر طلبنده اولمغی نصل اسناد ایتمشلردرکه : بونی چوجقلر ومجنونلر بیله یاپماز!.. برده دیرلرکه اغاجه بد دعا ایتمشده اغاج قوریمش حالبوکه اغاجك بویله مستحق عقوبت اوله جق برقباحتی یوغیدی !. وشجرهٔ مرقومه یابر کیمسه نك ملکی ویاخود اورادن کچن هر کیمسه یه مباح اولمقدن خالی اولمیوب اکر بر کیمسه نك مالی وملکی ایسه حضرت (عیسی) علیه السلام کمال زهد وورعیله برابر برشی اکلی ایچون اکا متقرب اوله ماز مکرکه صاحبنك اذنی اوله زیرا صاحبنك اذنی اولمیان شیئك ممنوعیتی حقنده هر شریعت متفقدر

واکر شجرهٔ مزبوره هرکس ایچون مباح ایدی ایسه اوحالده مشار الیه حضرتلری اکا قوریمسی ایچون

بددعا قيلمز تاكه ناسك او بوزدن اولان منفعتلرى
منقطع اولميه !. چونكه كرك او وكرك سائر بالجمله
پيغمبران جناب ﴿حق﴾ كنديلرينى منفعت ومصلحت
اولمق اوزره يارا تمش بوقسه مضرت ومفسدت اولمق
ايچون خلق بيورمامشدر ! ايشته بو قضيه‌ده (متى) ايله
(مرقوس) ك حضرت مشار اليهه نسبت ايتدكلرى شيده
كذبلرى تبين ايتمشدر

﴿ سكزنجى باب ﴾

(خرستيانلرك مسلمانلرى تعييب ايتدكلرى خصوصات حقنده‌در)

خصوصات مذكوره‌دن برى نصارانك اهل رهبانيتى
تزوج ايتميوب صلحاء مسلمينك بالعكس متزوج اولملريدر
ايمدى آنلره ديمليدركه: سزدينكزجه حضرت (داود)
عليه السلامك هم نبوت وهم ملك وسلطنت صاحبى
اولديغنده متفقسكزدر نبينك مرتبه‌سى ايسه بز وسزجه
مجمع ومتفق عليه اولديغى اوزره وليك مرتبه‌سندن
عالى وساميدر توراتده ايسه مذكوردركه (داود)
عليه السلام يوز خاتون تزوج ايتمش وآنلردن ذكور
واناث اللى‌دن زياده اولادى اولمشدر (وسليمان) نبى

عليه السلام دخى توراتده ثابت اولديغى وجهله بيك
قادين آلمشدر سز توراتك حق ومنزل من عند الله
اولديغنى اعتقاد ايدرسكز وكذلك سائر بالجمله پيغمبران
دخى تزوج ايتمشلر وبالكز حضرت (عيسى) ايله (يحيى)
بن (زكريا) عليهم السلام اولنمامشلردر وتوراتده اركك
ايچون طائفهٔ نسادن كسوه ونفقه‌لرينه مقتدر اوله بيلديكى
قدر قادين آلمق حلال اولور ديو مذكوردر ايمدى اى
معشر نصارى! سز جناب حقك تورات وانجيلده مشروع
قالديغى شيئه تمسك ايتميوب اوته‌دنبرو ولى طانيمش اولديغكز
(پاولوس) ك [۱۸] قولنه تمسك ايتمشسكزدركه:

[۱۸] حاجى عبدى بكك (ايضاح المرام) نام رديه‌سنده بيانه
كوره بو پاولوس حدذاتنده (ساوول) نامنده عالم وفيلسوف
بر يهودى اولوب دوستلق صورتنده دين نصارايى افساد وبرباد
ايتمك وعقيده‌لرينى بوزه‌رق آره‌لرينه فتنه وفسادلر براقمق ايچون
حيله‌سندن ناشى اعمال رسلك طقوزنجى بابنده مذكور
اولديغى وجهله صورتا تنصر ايدوب اسمنى (پاولوس) لفظنه
تبديل ايتمش وبعده قدس شريفدن شامه كيدر ايكن يولده
حضرت (عيسى) بكا سمادن تجلى ايتدى وبنى ارشاد وهدايت
ايلديكندن ماعدا سزه دخى دينى تعليم وتلقين ايتمكه كوندردى
ديه‌رك بو مثللو برطاقم سوزلرله مسيحيلرى كنديسنه ايناندردقدن
صكره هر برلرينه برنوع عقيده ومذاهب مختلفه تعليم ايدوب

اوسزه برآدم برقادیندن زیاده آلمسون اکر او آلدیغی
قادین اولور ایسه او چه قدر بر بشقه‌سنی آلسون و پاپاسلر
بالکز باکره برقادین آلوب اکر وفات ایده‌جك اولور
ایسه اولنمك اکا حرام اولور بر دها اولنمسون
دیو امر ایتمشدر!.. سزك تزوج حقنده اولان دین
واعتقادیکز بطلان اوزره اولدیغی تبین ایتدی سزك
برطاقم سفیه وقلیل العقل جاهلریکز بو بابده مرقوم
(پاولوس) لك امرینه انقیاد وآنی اعتقاد ایتمرله تزوج
حقنده اولان ایشلریله اولیاء اهل اسلامی تعییب
ایدرلر اما علما کز آنك حلال و کتابلرده مصرح اولدیغی

کیمیسنه مسیح ابن الله اولدیغی وکیمنه رسول الله اولدیغی اعتقاد
ایتدیرمش وکندولره جمیع مأکولات ومشروباتی مباح قیلوب
ختان وامثالی احکام شرعیه‌یی دخی بسبتون ترك ایتدیرمرك بهائم
کبی مرعای شهواتلرینه صالدیرمش و ایستدیکی کبی کندولردن
انتقام آلمشدر نصاری ایسه الی الآن مرسومك حیله‌لرندن غافل
وبی خبر اوله‌رق انی فی الحقیقه خلیفهٔ مسیح اعتقاد ایدوب
(پاولوس رسول) تسمیه ایدرلر ورسائل ومکتوباتنده یازمش
اولدیغی سوزلرینی بلا فرق انجیل حکمنده طوتارلر حالبوکه
کندولرینك دخی مسلملری اولدیغی اوزره مرسوم حضرت
(عیسا) یی عالم دنیاده اصلا کورمامش وصحبت عالیلریله مشرف
اولمامشدر ووجه محرر اوزره احکام شرعیه‌یی وختانی خرستیانلره

بیلورلر جناب ❊منان❊ متعال اهل اسلامه غایة الغایه
سمحه وسهله اولان وایچنده اصلا و قطعا شدت
ومشقت اولمیان بر دین وشریعت اعطاسیله عنایت
واحسان ایتمش وپیغمبریمز حضرت ❊محمد❊ علیه الصلاة
والسلام دخی « تناکحوا تناسلوا فانی اباهی بکم الامم
یوم القیمة » حدیث شریفیله مؤمنینی تزوجه ترغیب
بیورمش اولدیغی جهتله انلر بو خصوصده پیغمبرلری
امرینه امتثال ایتمش اولملریله مثاب ومأجوردرلر .
نصارانك مسلمانلری تعییب ایتدکاری خصوصاندن
بریده (سنت اولمق) ماده‌سیدر ایمدی آنلره دینیلور که:

ترك واهمال ایتدیران مرقوم اولدیغی (قورنطوسلر) .
کوندردیکی رساله‌ٔ اولاسنك یدنجی واونبجی بابلرندن
و(قولوص) اهالیسنه یازدیغی رساله‌سنك ایکنجی بابندن ظاهردر
واولوقتلرده هرنقدر مسیحیلردن بعضیلری بو بابده مرقومه مخالفت
قصدنده بولنمشلر ایسه‌ده جربزهٔ نطقیه وسفسطه‌سیله اول امیلر
وساده دللری حبط واسکات وعاقبة الامر کندی رأی وحکمنی
انلره قبول ایتدیره‌رك مطیع ومنقاد قیلدیغی (غلاطیه) لولره
یازدیغی رساله سنك ایکنجی بابنده (۱۱) اما بطرس انطاکیه‌یه
کلدیکی زمان اکا بالمواجهه مقاومت ایتدم دیو بالافتخار کندوسی
نقل وحکایه ایلش وختان خصوصنده وقوعبولان اختلافلرینی دخی
لوقا (اعمال رسل) وبنام دیکر (قصص الحواریین) اسمنده اولان
کتابنك اون بشجی بابنده یازمشدر • ذ •

سزك انجيلكز قولنجه حضرت (عيسى) سنتلى ايدى
و آنك يوم ختانى سزجه اك بيوك بيراملردندر
ارتق مسلمانلرى نصل تعييب ايده بيلورسكز ؟! سز
پيغمبريكزك امرينه تعظيم ايتمزميسكز ؟! بر ده حضرت
(ابراهيم)ك و سائر بالجمله انبيانك سنتلى اولدقلرينى
وتوراتده مسطور اولديغى اوزره جناب ﴿حق﴾ ك
آنلره سنت اولملرينى امر ايتديكنى اعتقاد ايدرسكز ايكن
عيب سزده وكناه سزك اوزريكزده دركه: پيغمبريكزك
ختان حقنده اولان سنتنى ترك ايتمش وآنكله جميع
پيغمبرانه مخالف بولنمشسكزدر!. بونكله برابر امر مسنون
ختانى تعييب ايدرسكز!. هر كيمكه پيغمبرانك مشروع
قيلدقلرى برشيئى عيبليه تحقيق او كيمسه الهه وانبياسنه
ايمان ايتمامش اولور. مسلمانلرى تعييب ايتدكلرى
خصوصاتك بريده مؤمنلرك جنتده ييمك و ايچمك اوله جغى
اعتقادلريدر ايمدى آنلره ديمليدركه: بونى سز نصل
انكار ايدرسكز؟ كه: (متى) انجيلنك يكرمى التنجى بابنده
[(عيسى) على زعمهم يهوديلر كندوسنى اخذ وگرفت
ايتدكلرى كيجه اقشام يمكى ييرايكن (حواريون)ه (٢٩)
«بن ارتق شرابى بوندن صكره انجق جنتده ايچه جكم»

ديدى] ديمشدر (مرقوس) دخى انجيلنك اون دردنجى
بابنده (٢٥) بويله سويلمشدر و (لوقا) دخى انجيلنك
يكرمى ايكنجى بابنده (٣٠) [(عيسا) نك (حواريون)ه
«سز بنم ايله جنتده برسفره اوزرنده ييوب ايچه جكسكز»
ديديكنى] نقل ايتمشدر! وعلماء نصارى بيلورلركه (آدم)
عليه السلام جنتده اكلى ممنوع اولان براغاجدن هم
كندوسى وهم زوجه سى (حوا) اكل وتناول ايتمش
وبوخصوص كنديلرينك جنتدن روى ارضه ايتلرينه
سبب اولمشدر بوراسى تورات وانجيلده مصرحدر ارتق
آنلرك جهالى جنتده اكل وشرب اولمسنى نصل انكار
ايده بيلور؟ اما آنلر بو بابده شو وجهله استدلال ايدرك
[بيان وايچن كيمسه دن مطلقا بول وغائط كبى مردارلق
ظهور ايتمك مقرر اولوب جنت ايسه بويله شيلردن پاك
ومطهردر] ديرلر بيلمزلركه بزم پيغمبريمز حكيم اكبر حضرت
﴿محمد﴾ عليه الصلاة والسلام افنديمز بزه اهل جنتك
ييوب ايچدكلرى شيلر مسك قوقولى تر اولور چيقار
ديو خبرويرمش واهل جنتك اوراده توكيروب
سومكيرميه جكلرينى و بول و تغوط ايتميه جكلرينى
اخبار بيورمشدر وكتابلر وكافۀ پيغمبرلر جنت اعلاده

فواكهك انواعى وقوش اتلرى اولدیغى وتفسلرك
ایستك ایدوب كوزلك سو یه جكى ولذت بوله جغى
سائر هردرلو شیلرك بولندیغى حقنده اجماع واتفاق
ایتمشلردر هركیم اودارالتلطیفه داخل اولورده
بولذتلردن محروم قالورسه اوآدم سوء زندكیده
و برنوع عذاب ایچنده دیمكدر بوكونه اعتقاددن اللهه
صغنورزكه : آنلرك او اعتقادى ناسك بعدالممات اولان
نعیم ولذاتى اجساد ایله دكل یالكز ارواح ایله‌در
دیان ملاحده مذهبنى مؤدى اولور چونكه: آنلر حشر
اجسادى انكار ایدرلر . خرستیانلر هرنقدر تصریح
ایتمدیلر ایسه ده لكن آنلره اعتقاد مذكورلرى ایجابنجه
جنتده متنعم اولان ارواح اولوب اجسادك مابه القوامى
اولان غدا ایله تنعمى اولمیه جقدر دیمك لازم كاور
بوایسه عقل ونقلك خلافیدر . آنلرك مسلمانلرجه
بكنمدكارى خصوصاتك بریده مسلمانلرك جنتده كوشكلر
ویاقوتلر وسائر شیلر واردر دیملریدر ایمدى آنلره
دیملیدركه : سزجه (نوارالقدسیین) تسمیه اولنان
كتابكزده جوانك (یوحنا)نك قصه سنده مذكوردركه

[مومى الیه بركون ایپك اثوابلى وآتلى اوشاقلى ایكى
دلیقانلى یه راست كلوب آنلرى جمله‌سنه تهدید وتخویف
ایتمش تاكه آنلر دبدبه ودارائلرین ترك ایله مرقومه
تبعیت ایتمشلر ومرقوم دخى آنلرك اموالنى كندى
خادملرینه تصدق ایتمش برمدت صكره خادم مزبور
عظیم سلطنتله یانلرندن چكدكده آنلر محزون ونعمت
دنیانك اللرندن چیقدیغنه نادم اوله‌رق بوایش كندیلرینه
پك كران كلمكله مرقوم (یوحنا) آنلره ـ الیكزدن چیقان
نعمت دنیویه ایله‌می اسف ایدیورسكز ؟ دیوب آنلر دخى
ـ اوت صبرو تحمل ایده مدك ـ دیدكلرنده مرقوم آنلره
ـ كیدك بكا دره طاشلرى كتورك ـ دیمش ! كیدوب
كتوردكلرنده طاشلرى اثوابنك التنه قویمش
وچیقاردیغنده هپسى نفیس یاقوت اولمش وآنلره
دیمشكه ـ آلك بونلرى چارشو یه كتورك صاتك
اقچه‌سیله اسكى احتشامانكزدن زیاده‌سنى ایدینك
لكن سزك ایچون جنتده نصیب یوقدر زیرا سز
اندن اوله‌جق نصیبكزى بوفانى مقابلنده بیع وفروخت
ایتدیكز ـ آنلر بومحاوره‌ده ایكن برده باقدیلركه برطاقم

آدم بر جنازه کتوردیلر و مرقوم (یوحنا) دن میت مزبوری دیرلتمسنی ایستدیلر مرقوم دخی اکا ـ قالق باذن الله ـ دیدی او ده قالقدی و (یوحنا) اکا دیدیکه ـ سن شو ایکی آدمه نعیم جنتجه فوت ایتمش اولدقلری شیلری بیان ایله ـ اولدخی انلره ـ یاهو! سزك ایچون جنتده الوان یاقوتلرله بنا قلنمش کوشکلر وار ایدیکه هر برینك طولی شو قدر ایدی ـ دیمش! و او ایکی کنج کیمسه بو سوزلری ایشیدنجه تکرار تائب اولوب هر شیدن واز کچه‌رك دین عیسی اوزره (یوحنا) یه تابع اولمشلر و او یله‌جه اولوب کیتمشلردر !..] و ینه کتاب مرقومده [فلاریان نام شخص که ـ سزك عندکزده اکابر صلحاء قدسیلردندر ـ هر کون ملکلر و فرشته‌لر آلتون طباقلر ایچنده و اوزرلری درلو چیچکلرله دونادلمش ایپك مندیللرله جنت طعاملری کتورر ایدی!.] دیو مسطوردر . ارتق سز جنتده اطعمه و ثیاب و ادوات فاخره اولمسنی نصل انکار ایده‌بیلورسکز ؟ کتب نبویه‌نك نقل و صحتنده جمیع عقلاء متشرعینك اتفاق ایتدکلری نصوصدن ماعدا بو قصه دخی سزك علیهکزه حجتدر

لکن سزه اکلاماز یرقومسکزدر!. و ینه کتاب مرقومده (سفتون) قصه‌سنده مذکوردرکه مومی الیه [ملکلر هر کون اقشام صباح اهل جنت طعامندن کندی یه‌جکی قدر برقاج درلو یمك کتوررلر ایدی حتی برکون کندوسنه (پاولوس) نامنده ـ کندیلرنجه ـ بیوك برذات کلکله او کون ملکلر اکا هر کون کتوردکلرینك برقاج قاتی و ایپك مندیللرله پوشیده آلتون قابلر ایچنده اولمق اوزره جنت طعامی کتوردیلر] دیو مذکوردر کتابلرنده بوندن دها پك چوق شی وار ایسه‌ده لکن بن آنلری خوفاً من التطویل ترك ایتمشمدر .

آنلرك مسلمانلری تعییب ایتدکاری شیلردن بری ده مسلمانلرك (ابراهیم) و (صالح) و (سلیمان) مثللو پیغمبر اسملریله تسمیه اولندقلری ایدی آنلره دینیلور که بونی سز بزه نصل انکار و استقباح ایده‌بیلورسکز؟ که : بز تبرکاً اسماء انبیا ایله مسمی اولیورز آنلرده بنی آدمدر سز کندیکزی جبریل و میکائیل و میخائل مثللو ملائکه اسملریله تسمیه ایتدیککزی نیچون تعییب ایتمیورسکز؟ آنلر ایچون بوندن

قطعا جواب یوقدر ﴿ و بالله التوفیق ﴾ ۰ [۱۹]

(طقوزنجی باب)

(پیغمبریمز حضرت «محمد» علیه السلامك نص تورات وانجیل وزبور)
(ایله نبوتی ثابت اولدیغنه و کندیسنك بعثتی والی آخر الدهر)
(بقاء شریعتی انبیاء متقدمه‌نك تبشیر ایتمش اولدقلرینه دائردر)

معلوممکز اوله که پیغمبریمز حضرت «محمد» علیه الصلاة والسلام افندیمزك ثبوت نبوتلری کتب منزله‌نك کافه‌سنده مذکور وجمیع پیغمبران طرفندن مبشردر ازجمله توراتك برنجی کتابنك چونکه : ـ تورات بش کتاب اوزرینه اولوب سفر واحدده جمع اولنمشدر ـ

[۱۹] مراد نصرانیلی هامشده‌دیر که آنلرك مسلمانلری تعییب ایتدکلری شیلردن بریده نامحرم ملك ماده‌سیله حیوان ذبحی خصوصیدر قادینلرك مستوره‌لکلریله ارککله اختلاط ومکالمه‌دن ممنوعیتلرینی آنلر اسر وتضییقه حمل ایله مسلمانلری تعییب ایدرلر مع هذا که آنلرك اوممنوعیتلری نظر اشتها ایله باقوب خلق گناهه گیرمامك وفتنه وفسادی بادی اولمامق مطالعهٔ صحیحه‌سندن بشقه برشیئه مبنی دکلدر متانك انجیلنك بشنجی بابنده (۲۸) نقلنه کوره حضرت (عیسی) دخی قادینه باقمغی نهی ایتمش وکتابلرنده محرر اولدیغی اوزره حواریوندن پاولوس ایله پطرس قادینلره قوجه‌لرینه اطاعت ایتمك

اون التنجی بابنده (۱۲ـ۷) [هاجر حضرت (ابراهیم)ك زوجه‌سی ساره‌دن قاچدیغی کیجه بر فرشته کوروب کندوسنه «یاهاجر نه ایسترسین ونره‌دن کلدك؟» دیو سؤال ایتدکده «ساره‌دن فرار ایتدم» جوابنی ویرمکله او فرشته اکا سن ینه ساره‌یه رجعت واکا اطاعت ایله زیرا حق تعالی سنك ذریتکی چوغالده‌جقدر وعن قریب کبه قالوب (اسماعیل) اسمنده برچوجق طوغوره‌جقسین زیرا حق تعالی سنك خشوع وتذللکی ایشتمشدر وسنك ولدك خلقك کوزی اولوب الی هرکسك فوقنده وهرکسك الی اکا خضوع ایله مبسوط وآنك حال وشانی دنیانك چوق یرینه منتشر اوله‌جقدر» دیدی] دیو محرردر (انتهی نص التورات)

وکلیسالرده لقردی‌یه طالمامق وباشلری آچیق اوطورمامق اوزره امر اولنمشدر وآنلرده نامحرملك اولمامق بعض قبائل عاداتندن ایلرو کلمش برشیدر بوجهتله آنلرك اوکلاملری یعنی نامحرملکی تعییب ایله قادینلر خرستیانلق سایه‌سنده حریته ایرمشدر دیملری بوش سوزدر وکندی کتابلری احکامنی کفر وانکاردن عبارتدر •

کاه‌لر حیوان بوغازلمق بحثنه آنلر بوغولمش ایله بوغازلنمش حیوانك اتی اکلده هیچ برفرق اولمیه‌جغی ادعاسیله لحمك حلیت اکلنی ذبحه حصر ایله علماء اسلامیه‌نك ذبحك اختیاری واضطراری که :

ومعلومدرکه حضرت (اسماعیل) وآنك اولاد صلبیه‌سی
دنیانك چوق یرنده متصرف اولمامشدر بناءً علیه قول
مذکور انجق مشارالیهك الڭ بیوك ذریتی حقنده‌در که
اوده پیغمبرمز حضرت ﴿محمد﴾ علیه السلامدر زیرا
دین مبین اسلام اهل ارض اوزرینه وارضك اکثر
جهات معموره‌سنه استعلا ایتمش وامت اسلامیه
شرقاً وغرباً روی ارضده متصرف اولمشدر بونی
یهودیلرك علما وجاهیری بیلورلر ولکن عوامدن کتم
ایدرلر . وینه توراتك بشنجی کتابنك که : ـ تورات المثنی
وسفر الاستثناء دیو معروفدر ـ اون سکزنجی بابنده
(۱۸) [جناب ﴿الله﴾ حضرت (موسا) یه بنی اسرائیله
سویله که : بن آنلره آخر زمانده کندی قرنداشلری

(آوصورتی) قسملری بیانك تطویل وتفصیله اوغراشملرینه کوز
وآنلری تعییب ایدرلر حالبوکه بوخولش حیوانی اکلنك کندیلرینه
دخی حرام اولدیغی قصص الحوارینك اون بشنجی بابنده (۲۹
ـ ۲۸) میندر (انتهی کلامه منقحا) (قلت) آنلرك اسلامی
تعییب ایتدکلری شیلرك بریده امر جهاد اولوب بونك جوابی دخی
هندلی خواجه رحمة الله افندینك اثر همتی اولان اظهار الحقك
جلد ثانیسنده کافیاً محرردر ترجمه‌سنه محلك مساعده‌سی اولمدیغندن
اخطار مطالعه‌سیله اکتفا اولندی . قال لمترجم . ذ .

اولادندن سنك کبی بر پیغمبر بعث واقامه ایده‌جکم »
دیدی] دیو محرردر حضرت (موسا) دن صکره ایسه
بعث اولنان نبیلرك هپسی بنی اسرائیلدندر والڭ آخرلری
حضرت (عیسا) در بوحالده آنلرك قرنداشلری اولادندن
آخر زمانده نبی اوله‌جق ذات پیغمبرمز جناب ﴿محمد﴾
افندیمزدن بشقه قالمامشدر چونکه مشارالیه افندیمز اولاد
(اسماعیل) علیه السلامدندر (اسماعیل) علیه السلام
ایسه حضرت (اسحاق) بن (ابراهیم) قرنداشیدر
حضرت (اسحاق) دخی جد بنی اسرائیلدر [۲۰] توراتده
ذکر اولنان اخوت ایشته بودر اکر بوتبشیر انبیاء بنی
اسرائیلدن برنبی حقنده اولیدی اوحالده اخوتی ذکر
ایتمنك یعنی آنلرك قرنداشلری اولادندن دیمنك معناسی
اولمازدی . وبنی اسرائیل انبیاسی ایچنده حضرت
(موسا) دن صکره اکا بکزر پیغمبر اولمدیغنده یهودیلرك
اجماع واتفاقلری واردر وبوراده مثلیتدن مراد شرع
مخصوص اقامه‌سیله امتلرك اکا تبعیت ایلمسی ماده‌سی

[۲۰] چونکه بنی اسرائیل حضرت یعقوب اولادیدر . تکیم
(الا ماحرم اسرائیل علی نفسه) آیتنده حضرت مشارالیه
(اسرائیل) اطلاقندن ظاهردر . مترجم . ذ .

اولوب بوده تماميله پيغمبريمز حضرت ﷺ محمد ﷺ عليه الصلاة والسلام افنديمزك صفت وشانيدر زيرا كندوسى حضرت (اسماعيل) ذريتى اولان اولادعربدن اولوب جميع شريعتلرى ناسخ برشريعت كتورمش واو شريعتله امتلر كندوسنه تابع اولمشدر و بوحيثيتله كنديلرى بعينه حضرت (موسى) كبيدر ومع ذلك اندن ودها سائر كافهٔ انبيا ومرسليندن افضلدر [٢١] و ينه توراتك كتاب خامسنك اوتوز اوچنجى بابنده (٢) [حق تعالى طورسينادن اقبال ايدوب بزه ساعيردن طلوع ايتدى وفاران طاغلرندن ظاهر اولدى] ديو محرردركه:

[٢١] اكرخرستيانلر «توراتك بوقولى محمد عليه السلام حقنده دكل بلكه حضرت عيسى حقنده‌در» ديه‌جك اولورلر ايسه كنديلرينك الوهيت عيسى حقنده اولان اعتقادلرينى نقض وابطال ايتمش اولورلر چونكه موسانك عيسايه ياخود عيسانك موسايه مماثلتى حضرت عيسانك الوهيتنه مناف اولمغله قول مذكورك حضرت محمد عليه الصلاة والسلام حقنده اولديغى ثابت اولور آنلرك اعتقادنجه عيسى الله اولديغندن قول مذكورك مشاراليه حقنده اولمسى اولميه‌جقدر اكرانلر انك حقنده‌در ديرلر ايسه هم كندى علماورهبانلرى نزدلرنده وهم بزم عندمزده كافر اولورلر واكر محمد عليه السلام حقنده‌در ديرلر ايسه اوحالده باباسلرى عندنده كافر اولوب بزجه ايمانلرى ثابت اولور ارتق حضرت محمد حقنده‌در

فاران طاغلرى تعبيرندن مكه وارض حجاز مراددر چونكه (فاران) ارضى كندى يدلرنده بولنمش اولان ملوك عمالقه‌دن برآدمك اسمى اولوب خطهٔ حجازيه آنك حصه‌سنه اصابت ايتمش وبناءً عليه اورالر آنك اسميله مسمى اولمشدر توراتده‌كى [ﷻ الله ﷻ طورسينادن كلدى] تعبيرندن مراد جناب حقك حضرت (موسا) يه اولان وحيى وجهله دين وتوحيدينك طورسينادن ظهور ايتديكى اولوب [ساعيردن طلوع ايتدى] تعبيرنده‌كى ساعيردن مراد دخى شامده دين حضرت (مسيح) لك ظاهر اولديغى برطاغدر وفاران طاغلرندن ظاهر

ديمدن قورتيلوشلرى يوقدر مراد ستانلى بومقامده هامشده ديركه فاراندن اراضىٔ حجازيه مراد اولديغى اهل كتاب عندنده متفق عليهدر حتى انلر حضرت اسماعيل ايله والده‌سى هاجر فاران بريه‌سنده ايدى ديرلر كه مكهٔ مكرمه‌ده‌لر ايدى ديمكدر پس فاراندن ظهور الوهيتدن مراد ظهور رسالت محمديه معناسى مراد اولوب تتمهٔ نص تورات اولان «بيكلرجه مقدسلرله» تعبيرنده دخى همه اولياء رب العالمين بولنان صحابهٔ كرين مراد اولمغله نص مزبور جميع ماتقدمى مؤيد ومقصود بونكله كونش كبى معيندر انتهى (قلت) صحائف الاخبارك جلد اولنك طقسان التنجى صحيفه‌سنده دخى بومعلومات واردر • مراجعت اولنه •

مترجم • ذ •

اولدی دیمنك ده معناسی مكه وارض حجازده جناب
حقك دین اسلامی فخر رسالت افندیمزه وحی
بیورمش اولمسیدر و [قدسیلرك بیراقلری برابرنده‌در
وآنك صاغنده‌در] قولنده‌كی قدسیلردن مراد اولیاء
صالحین اولان ذواتدركه آنلرله بوراده مراد پیغمبریمزك
صحابه‌سیدر زیرا آنكله برابر اولان وجهت یمیننده
بولنوب آندن اصلا آیرلمیان آنلردر { رضی الله تعالی
عنهم } . پیغمبریمز افندیمزك آنلرجه ثبوت نبوتلرینی
اشعار ایدن شیلردن بریده اناجیل اربعه‌یی یازان درت
مؤلفك [حضرت (عیسا) نك سمایه صعودی وقتنده
حواریونه «بن پدرم وپدركزه والهم والهكزه
كیدیورم سزه بندن صكره پاراقلیط اسمنده برنبی
كله‌جكنی تبشیر ایدرم» دیمش اولدیغنده] اتفاق ایتمشلردر
بو اسم شریف یونانیجه اولوب بونك عربیجه‌سی
❊ احمد ❊ در تنكیم جناب حق كتاب عزیزنده حضرت
(عیسا) دن حكایه اوله‌رق { ومبشراً برسول یأتی
من بعدی اسمه احمد } بیورمشدر
لاتینجه اولان انجیلده (پاراكلتسدر) بتمسبب اسلام ایشته
بو اسم شریفدر (یوحنا) انجیلنك اون دردنجی بابنده

(۲٦) [حضرت (عیسی) «پاراقلیط اولدركه بابام
آنی آخر زمانده یوللایه‌جق واو سزه هرشیئی تعلیم
ایده‌جكدر» دیدی] دیمشدركه پاراقلیطدن مراد بزم
پیغمبریمز حضرت ❊ محمد ❊ علیه السلامدر ناسه هرشیئی
جناب حقك قرآن عظیم الشانده كندوسنه وحی
ایتدیكی اوزره تعلیم ایدن اولدر قرآنده علوم اولین
وآخرین تكمیلدر { مافرطنا فی الكتاب من شیء } نص
جلیلی ناطق اولدیغی اوزره قرآن كریمده برشی نقصان
دكلدر [۲۲] حضرت (مسیح) دن صكره بو صفتده
حضرت ❊ محمد ❊ افندیمزدن بشقه برنبی مرسل
ظهور ایتمدیكندن او بشارت جمله‌دن مراد انجق
اولدروبنه (یوحنا) انجیلنك اون التنجی بابنده (۱۳)
[(عیسی) «بابامك بندن صكره ارسال ایده‌جكی
پاراقلیط كندیلكندن برشی سویلمزسزه هپ حق سویلر

---

(۲۲) بورالری هندلی رحمة الله افندی جنابلری اظهار الحق
جلد ثانیسنده (من ص ۲۰۱ الی ۲۰۸) لایقیله تفصیل وتحقیق
ایتمش وپاراقلیط لفظندن روح القدس مراد اولمغه آندن حضرت
احمد معناسی استنباط اولنه‌میه‌جغی حقنده پروتستان پاپاسلرینك
واقع اولان شبهات واعتراضاتنی حل ایتمشدر كتابك محلی
اولمدیغندن آنلرك بورایه مترجماً اخذی اولنمامش وفقط مطالعه‌سی
اهم بولنمشدر . قال المترجم . ذ .

وحوادثی یعنی اوله‌جق شیلری وغیوبی (مغیباتی)
خبرویرر» دیدی] دیمشدرکه بوده ابواب رحمت
الهیه‌دن مطرود ومخذول اولنلردن بشقه‌سنك انکاره
مجالی اوله‌میه‌جق حیثیتده اخبار متواتره ایله ثابت
اولدیغی اوزره بزم پیغمبریمزك وصفیدر کندیلرینك
نطق وحی ایله اولدیغنه { وماینطق عن الهوی ان هو
الا وحی یوحی } آیتیله جناب حق بالذات شهادت
ایتدیکندن بورامی جای اشتباه دکلدر حوادث
وغیوبی اولان اخباراتی دخی بریوك بابدرکه: آنده
برچوق کتابلر جمع وتألیف اولنمش وساحل
وساحه‌سی ادراك واحاطه اولنماز بربحر اولمشدر
قاضی عیاضك کتاب شفاسنده بوخصوصه دائر
اولی الابصاره عبرت وبادیٔ قناعت اوله‌جق شیلر
واردر [٢٣] فخر رسالت افندیمزك کتب انبیاء متقدمین

---

[٢٣] امام غزالی جملهٔ معجزات واخبار مغیباتندن بریني ده
« وزویت لی الارض فرأیت مشارقها ومغاربها وسیبلغ ملك امتی
مازوی لی منها » (اوکما قال) حدیث شریفی ناطق اولدیغی
اوزره امت محمدیه‌نك شرقاً وغرباً منتشر اوله‌جغی اخبار وطبق
اشعارلری وجهله امتلری ترکستاندن بحر اندلس وبلاد بربره قدر
شرقاً وغرباً انتشار ایدوب شمال وجنوب جهتلرینه یاتلامش
اولدیغی عد ایتمشدر ان فی ذلك لعبرة کبیره • مترجم • ذ •

ایله دخی نبوتلرینك ثبوتنی بیانه کلنجه: (داود)
علیه السلام زبورده یتمش ایکنجی بابده [بحردن بحره
مالك ونهرلردن ارضك مقطع ومنتهاسنه قدر مالك
اوله وکندوسنه یمن وجزائر ملوکی هدیه‌لر کتوره‌لر
وپادشاهلر اکا سجده وانقیاد ایده‌لر وهر وقتده اکا
صلات وهر کون کندوسنه برکتله دعا اولنه
وانواری مدینه‌دن متنور اوله وذکری ابدا لاآباد
دوام ایده آنك اسمی شمسك وجودندن اول موجود
در] ـ الده اولان مزامیرده ـ [آنك آدی کونش
طوردقجه منتشر اوله] واقعدر دیمشدرکه بونلر
بتون پیغمبریمز حضرت ﴿محمد﴾ علیه السلام افندیمزك
صفاتیدر ونفس الامر دخی اکا شاهددر هرکیم
صفات مذکوره آنك دکلدر دیر ایسه عالمده اکا
مستحق واوشان وحالاتی حائز بشقه برکیمسه بوله‌ماز
وشاید برمدعی صفات مذکوره‌نك بشقه برپیغمبر
حقنده اولدیغنی ادعا ایدرایسه آشکارافك وافترا ایتمش
اولور برده بن حضرت (داود) نبی علیه السلامدن
صکره انبیادن برنبی بیلمم که بوصفات جلیله اکا
نسبت اولنسون اوده بزم پیغمبریمز حضرت ﴿محمد﴾

افندیمزدن اول اولسون علماء یهود آنلرك صفات ذاتیهٔ ﴿ محمدیه ﴾ اولدیغنی بیلورلر ولکن کفر ازلیلری اقتضاسنجه کتم ایلرلر . علیه الصلاة والسلام افندیمزك انبیاء متقدمین تبشیرایله دخی ثبوت صدق نبوتلرینه دلالت ایدر شیلردن بریسیده ابقوق (حبقوق) پیغمبرك کتابنك اوچنجی بابنده (٣) ذکر ایتدیکیدرکه : اوراده [آخر زمانده رب قبله دن و قدس فاران طاغلرندن کلور] دیو مسطوردر ربك کلسندن مراد وحینك کلمسی اولوب قدسدن دخی مرادبزم پیغمبریمز حضرت ﴿ محمد ﴾ علیه السلامدر جبال فاران دنکه مکه وارض حجازدر ظهور ایتمشدر

وینه انبیاء اقدمین اقوالنجه افندیمزك ثبوت صدق نبوتلرینه دلالت ایدنلردن بری دخی (میشا عن) یعنی میخا پیغمبرك کتابنك دردنجی بابنده اولان سوزدرکه : باب مز بورك وایکنجی آیتنده [آخر زمانده بر امت مرحومه قائم اولوب اوراده حقه عبادت ایتمك اوزره مبارك طاغی اختیار ایدرلر وهر اقلیمدن اوراده برچوق خلق طوپلانور ورب واحده عبادت ایدر واکا شرك ایتمزلر] دیو مذکوردر

مبارك طاغدن مراد بلاشك جبل عرفات اولوب امت مرحومه دن مراد دخی امت ﴿ محمد ﴾ اولمغله اوراده کی اجتماع جاجلك عرفاتده اجتماعی وهرطرفدن اورایه کلوب بریکملریدر . وینه پیغمبریمزك عهد عتیق اقوالنجه ثبوت صدق نبوتلرینه دلالت ایدن شیلردن بری یشعیه یعنی (اشعیا) پیغمبرك کتابنك قرق ایکنجی بابنده کی سوزدرکه : مشارالیه اوراده [حق سبحانه وتعالی آخر زمانده کندینك اصطفا کرده وبرکزیده سی قولنی بعث ایده جك واکا روح الامینی (حضرت جبریلی) یوللایوب دین الهیسنی اکا تعلیم ایتدیره جك واودخی روح الامینك تعلیمی وجهله نامه تعلیم ایلیه جك وبین الناس حق ایله حکم ایده جکدر اوبر نوردرکه خلق ظلمتدن چیقاره جقدر ربك بکاقبل وقوعه بیلدیردیکی شیئی بن ده سزه بیلدیردم] دیمشدر ایشته بونكده بزم پیغمبریمز حضرت ﴿ محمد ﴾ افندمزك صلاتی اولدیغی ظاهردر چونکه جناب حقك آخر زمانده کندینه حبیب وخلیل وبرکزیده برنبی نبیل اولمق اوزره بعث بیوردیغی واکا (جبریل) امینی کوندروب وحی قرآن ایله دین الهیی وسنت وشرایع ایمانی تعلیم

ایتدیردیکی اول ذات عالیقدردر . کندیلری جناب حق
طرفندن تبلیغنه مأمور اولدقلری شیلری هب تبلیغ
ایتمشدرکه : بوده نبی مشارالیهك ذکر اولنان واودخی
[روح الامینك کندوسنه تعلیم ایتدیکی شیلری ناسه
تعلیم ایده‌جکدر] قولنك معناسیدر بین الناس حق
ایله حکم ایدر وعدالت ایلر ایدی . هرنه یی امر
ویاخود نهی ایتمش ایسه ارباب عقل وکیاست اکا
براهل علم ودرایت بتون آنك مأمورات ومنهیاتنه
صواب وعدالت اتمش اولدیغنه اتفاق ایتمشلردر وآنی
کیمسه انکار وکفران ایتمامشدر الاعناد واستکبار
اوله‌رق وبدیهیانه مکابره ایدرك ایتمش وشیطانك
شبکه‌سنه طوتلمشدر خلق ظلماتدن اخراج ایدن نور
اکا نازل اولان قرآندر اشبو (اشعیا) پیغمبرك کلامی
حضرت ﴿محمد﴾ علیه السلام افندیمزك ثبوت
صدق نبوتلرینه دلالت ایدن دلائل وبراهینك آیین
واوضحیدر . انبیاء متقدمینك کتابلرنده بوکادائر اولان
شیلرك هپسنی ذکر ایده‌جك اولسه‌م کتاب اوزار
جمیع پیغمبرانك علیه السلام افندیمز حقنده اولان
تبشیرلرینك کافه‌سنی علی وجه التفصیل جامع مستقل

برکتاب تصنیفنی جناب حقدن امید ایدرم
﴿ وحسبنا الله ونعم الوکیل ﴾
﴿ ولاحول ولاقوة الابالله العلی العظیم ﴾
وصلی الله علی سیدنا محمدوعلی
آله وصحبه وسلم تسلیماً
کثیراً الی یوم الدین
والحمدلله رب
العالمین
م م
م